

Lord's Resistance Army i Centralafrika

Gränsöverskridande lösningar på ett regionalt problem

GABRIELLA INGERSTAD

FOI är en huvudsakligen uppdragsfinansierad myndighet under Försvarsdepartementet. Kärnverksamheten är forskning, metod- och teknikutveckling till nytta för försvar och säkerhet. Organisationen har cirka 1000 anställda varav ungefär 800 är forskare. Detta gör organisationen till Sveriges största forskningsinstitut. FOI ger kunderna tillgång till ledande expertis inom ett stort antal tillämpningsområden såsom säkerhetspolitiska studier och analyser inom försvar och säkerhet, bedömning av olika typer av hot, system för ledning och hantering av kriser, skydd mot och hantering av farliga ämnen, IT-säkerhet och nya sensorers möjligheter.

FOI
Totalförsvarets forskningsinstitut
164 90 Stockholm

Tel: 08-55 50 30 00
Fax: 08-55 50 31 00

www.foi.se

FOI-R--3399--SE
ISSN 1650-1942

Februari 2012

Gabriella Ingerstad

Lord's Resistance Army i Centralafrika

Gränsöverskridande lösningar på ett regionalt problem

Omslagsfoto: UN Photo/Tim McKulka

Titel	Lord's Resistance Army i Centralafrika Gränsöverskridande lösningar på ett regionalt problem
Title	Lord's Resistance Army in Central Africa Cross-border solutions to a regional problem
Rapportnr/Report no	FOI-R--3399--SE
Månad/Month	Februari/February
Utgivningsår/Year	2012
Antal sidor/Pages	59 p
ISSN	1650-1942
Kund/Customer	Försvarsdepartementet
FoT område	
Projektnr/Project no	A18006
Godkänd av/Approved by	Maria Lignell Jakobsson
Ansvarig avdelning	Försvarsanalys

Detta verk är skyddat enligt lagen (1960:729) om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk.
All form av kopiering, översättning eller bearbetning utan medgivande är förbjuden

This work is protected under the Act on Copyright in Literary and Artistic Works (SFS 1960:729).
Any form of reproduction, translation or modification without permission is prohibited.

Sammanfattning

Under hösten 2011 hamnade Lord's Resistance Army (LRA) än en gång på den internationella agendan då AU, USA och FN tog en rad avgörande beslut för att stoppa rebellernas framfart. Under många år har LRA haft en negativ påverkan på säkerhetsläget i den centralafrikanska regionen. Den ugandiska rebellgruppen har under de senaste åren utgjort ett av många säkerhetshot mot civilbefolkningen och bidragit till den regionala instabiliteten i Centralafrika. Gruppen opererar i Centralafrikanska Republiken (CAR), Demokratiska Republiken Kongo (DRK) och Sydsudan, ett instabilt område med svag infrastruktur. Regionala och internationella aktörer har i stor grad misslyckats med att skydda civila mot LRA:s övergrepp vilket har bidragit till den pågående humanitära katastrofen i regionen.

Denna studie ger en kort beskrivning av LRA:s uppkomst, drivkrafter och struktur samt en översikt över hur regionala och internationella aktörer har agerat för att försöka lösa problemet med LRA. Syftet är att öka förståelsen för de drivkrafter som ligger bakom LRA som rörelse för att på så vis belysa olika lösningar på de problem gruppens närvaro skapar i den centralafrikanska regionen.

Bland annat visar studien hur AU är i behov av stöd utifrån för att bygga upp sin kapacitet att agera i den här typen av frågor. Vidare belyses vilka utmaningar internationella och regionala aktörer står inför då de ska koordinera sina insatser i ett område där statliga institutioner är svaga eller frånvarande. Det framkommer i slutsatserna att en avgörande faktor är utvecklingen av infrastrukturen i området. På kort sikt kan förbättrad infrastruktur bidra till att humanitärt bistånd når fram. På längre sikt kan detta också ha en positiv påverkan på de politiska och socio-ekonomiska faktorer som ligger till grund för rebellgruppens fortsatta existens. Lika viktigt är det att internationella aktörer stöder ambitionen i AU:s regionala initiativ att integrera planering för skydd av civila i alla militära operationer. De statliga säkerhetsstyrkorna i regionen står inför allvarliga utmaningar på grund av svag kapacitet, otillräcklig träning och avsaknad av mekanismer för ansvarsutkrävande. Rapporten belyser betydelsen av bättre samordning mellan de statliga säkerhetsstyrkorna, pågående FN-missioner och andra berörda aktörer. Slutligen diskuteras potentiella politiska lösningar på konflikten.

Nyckelord: Lord's Resistance Army, LRA, Afrikanska Unionen, Centralafrika

Summary

During the autumn of 2011 the Lord's Resistance Army (LRA) once again appeared on the international agenda as the AU, USA, and the UN decided to halt the rebels' progress. During many years the LRA has had a negative impact on the security situation in Central Africa. The Ugandan rebel group has remained a threat against the security of the civilian population in the region over the last years, and has contributed to instability in the Central African region. The group operates in the Central African Republic (CAR), the Democratic Republic of Congo (DRC) and South Sudan, an unstable area with weak infrastructure. Regional and international actors have to a large extent failed to protect civilians against LRA atrocities, which has contributed to an emerging humanitarian disaster in the region.

This study provides a short description of the origins, motives and structure of the LRA, as well as an overview of how regional and international actors have responded to the group's presence in the region. The aim is to increase the understanding of the rebel group's incentives with the objective to identify potential solutions to the problems they cause in Central Africa.

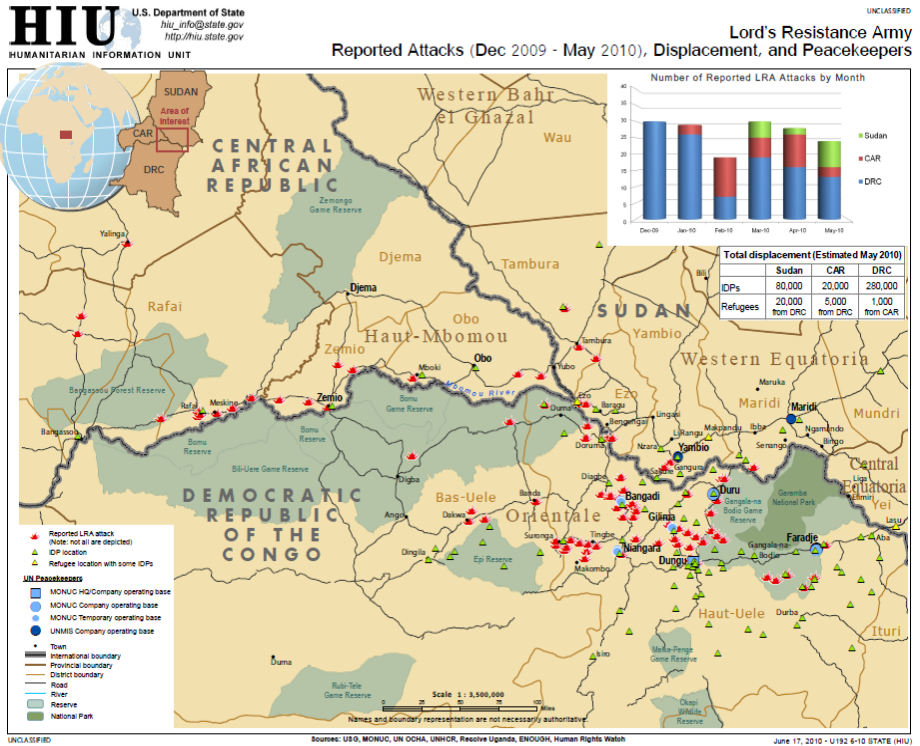
Among other things, this study shows how the AU is in need of external support to enhance its capacity to act in in such a context. Furthermore, the study highlights what challenges international and regional actors face when operating in areas where state capacity is low or non-existing. The study concludes that one crucial factor is to develop the infrastructure in the region. In the short term, improved infrastructure could facilitate the distribution of humanitarian aid. In the long term improved infrastructure could have a positive impact on political and socio-economic development in the region and thereby undermine the existence of the rebel group. Equally important is for international actors to support the ambition in the AU regional initiative to integrate planning of protection of civilians in all military operations. The state security forces in the region face severe challenges due to weak capacity, insufficient training and lack of mechanisms for accountability. The report highlights the importance of better coordination between the state security forces in the region, ongoing UN missions and other involved actors. Finally potential political solutions to the problem with LRA are discussed.

Keywords: Lord's Resistance Army, LRA, African Union, Central Africa

Innehållsförteckning

Karta över område där LRA är aktiva	6
1 Inledning	7
1.1 Syfte	7
1.2 Metod, material och avgränsningar	8
1.3 Disposition	8
2 The Lord's Resistance Army	9
2.1 Bakgrund – uppkomst och drivkrafter	9
2.2 LRA:s strategi och taktik.....	13
2.2.1 En politisk agenda?	13
2.2.2 Kommandostruktur och organisation	16
2.2.3 Civila som måltavlor	20
2.3 Regionalisering av konflikten	22
2.3.1 Jubaprocessen	23
2.3.2 Operation Lightning Thunder	25
3 Ett regionalt hot i Centralafrika	26
3.1 Uganda	26
3.2 Sudan	28
3.3 Södra Sudan/Sydsudan	29
3.4 Demokratiska Republiken Kongo.....	30
3.5 Centralafrikanska Republiken	31
4 Afrikanska Unionens initiativ för regionalt samarbete	32
4.1 Strategi, implementering och ledningsstruktur	33
5 Världssamfundet – ett stöd i kampen mot LRA?	37
5.1 Internationella brottsmålsdomstolen	37
5.2 FN.....	38
5.3 USA	40
5.4 EU.....	44
6 Lärdomar och vägen framåt	46
7 Förkortningar	49
Referenser	51
Annex A – Ledningsstruktur för AU:s operation	59

Karta över område där LRA är aktiva

Källa: US State Department Humanitarian Information Unit, *Lord's Resistance Army: Reported Attacks (Dec 2009 - May 2010), Displacement, and Peacekeeper*, June 17 2010 UH2 6-10 STATE (HIU)

1 Inledning

I över 20 år har Lord's Resistance Army (LRA) fört gerillakrig mot Ugandas regering. Till att börja med rörde sig gruppen främst i norra Uganda där de kämpade för den marginaliserade Acholibefolkningen. Då Yoweri Museveni tog makten i Uganda 1986 så reste sig folket i de norra delarna av landet. Allt sedan dess har krav ställts på att den politiska och ekonomiska diskrimineringen av Acholiland ska upphöra och 1987 bildades LRA som en reaktion på detta. Under senare år har konflikten fått en tydlig regional dimension då LRA spridit ut sig på en yta nästan lika stor som Sverige vilken täcker Demokratiska Republiken Kongo (DRK), Sydsudan och Centralafrikanska Republiken (CAR).¹ Rörelsen är känd för att attackera civilbefolkningen i syfte att skaffa förnödenheter och tvångsrekrytera soldater, bärare och sexslavar, många av dem minderåriga. Alltsedan fredsförhandlingarna mellan LRA och Ugandas regering bröt samman i Juba 2008 ter sig rörelsens politiska agenda alltmer diffus.

Regeringarna i de berörda länderna i Centralafrika har inte prioriterat LRA-problematiken då gruppen rör sig i områden långt ifrån huvudstäderna och inte utgör något hot mot varken ledarna eller deras anhängare. Under hösten 2011 har dock LRA än en gång hamnat på agendan då både Afrikanska Unionen (AU), Förenta Nationerna (FN) och USA har lyft frågan och valt att agera.

LRA:s utbredning över ett stort landområde visar hur en regionalisering av konflikter i områden där staten är svag eller frånvarande kräver gensvar som ställer höga krav på koordinering mellan aktörer. En militär insats är inte i sig en lösning på problemet; det krävs ett starkt engagemang från ett samlat internationellt samfund till stöd för de regionala och nationella aktörerna så att dessa även kan hantera de politiska och socio-ekonomiska faktorer som ligger till grund för LRA:s fortsatta existens. På kortare sikt behöver dessa aktörer stöd och hjälp för att kunna skydda civilbefolkningen mot fortsatta övergrepp.

1.1 Syfte

Den här rapporten syftar till att öka förståelsen för de drivkrafter som ligger bakom LRA som rörelse med målet att belysa olika lösningar på de problem LRA:s närvaro skapar i den centralafrikanska regionen. Vidare beskriver rapporten hur olika regionala och globala aktörer har agerat för att motverka rörelsens framfart. Analysen ligger till grund för ett antal rekommendationer anpassade till den svenska och europeiska kontexten för att belysa vilka

¹ Se karta ovan

möjligheter Sverige och Europeiska Unionen (EU) har att bistå dessa aktörer i att skydda civilbefolkningen i de drabbade områdena.

1.2 Metod, material och avgränsningar

Rapporten baseras på både en litteraturstudie och intervjuer. Materialet består av officiella dokument, pressuttalanden, rapporter, vetenskapliga artiklar och böcker samt föreläsningar. Vidare så har sex intervjuer utförts med f.d. FN personal, företrädare för NGO:s, akademiker och västerländska diplomater, viss epostkorrespondens har även förekommit. I begränsad utsträckning baseras rapporten också på material insamlat under en fältstudie i Bangui, CAR, vilket i viss mån har färgat författarens bakgrundsförståelse för problematiken i regionen. Detta uppvägs dock av det omfattande källmaterial som legat till grund för rapporten. Studien fokuserar främst på perioden 2008-2011 och syftar till att klargöra LRA:s mål, strategi och taktik samt rörelsens interaktion med regionala och internationella aktörer under denna period. För en mer djupgående analys av grundorsaker till konflikten i norra Uganda hänvisas till annan litteratur.²

1.3 Disposition

I kapitel två presenteras LRA genom en kort genomgång av rörelsens uppkomst och drivkrafter, en beskrivning av LRA:s strategi och taktik samt hur och varför konflikten regionaliserades. I kapitel tre följer en analys av hur LRA har påverkats av konflikterna i regionen och hur de stater där LRA opererar har agerat mot hotet. I kapitlet som följer analyseras de regionala aktörernas roll och kapacitet att lösa problemet med LRA. Därpå ges en överblick av det internationella samfundets agerande och dess effekter på säkerheten i regionen. I det avslutande kapitlet diskuteras resultaten och vad de kan innebära för ett svenskt och europeiskt engagemang.

² För en djupare förståelse för problematiken i norra Uganda och de historiska, kulturella och politiska orsakerna till inbördeskriget se t.ex: Finnström Sverker, (2008), *Living with bad surroundings: war, history, and everyday moments in northern Uganda*, Duke University Press, Durham and London; Atkinson Ronald R., (2010), *The Roots of Ethnicity: the origins of the Acholi of Uganda*, Fountain Publishers, Kampala; för en kronologisk översikt av konflikten 1986-2004 se International Crisis Group, (2004), *Northern Uganda: Understanding and Solving the Conflict*, Africa Report no.77, 14 April 2004, sid.29-31
<http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/horn-of-africa/uganda/Northern%20Uganda%20Understanding%20and%20Solving%20the%20Conflict.pdf>, 2011-12-16

2 The Lord's Resistance Army

2.1 Bakgrund – uppkomst och drivkrafter

LRA:s ursprungliga drivkrafter och politiska agenda hamnar ofta i skymundan då rapportereringar om rörelsen tenderar att reproducera en stereotyp bild av en irrationell rebellgrupp bestående av barnsoldater som attackerar civila utan varken mening eller mål.³ Trots att det är oklart huruvida LRA fortfarande har en politisk dagordning så är det viktigt att minnas att rörelsen uppstod p.g.a. ett reellt politiskt problem, vilket i stor grad fortfarande kvarstår, även om situationen har förbättrats och kopplingen till LRA inte längre är helt tydlig.⁴ För att förklara LRA:s uppkomst och drivkrafter krävs en förståelse för den kontext i vilken rörelsen uppstod. Att gå djupare in i konfliktorsakerna är bortom denna studies omfattning och därför följer endast en kortfattad bakgrund till inbördeskriget i norra Uganda.

Konflikten i norra Uganda har sitt ursprung i den uppdelning mellan nord och syd som redan under kolonialtiden splittrade landet.⁵ Trots att det under lång tid tillbaka har funnits etniska spänningar mellan Acholifolket i norra Uganda och centralregeringen var det först då Museveni och hans rebellgrupp National Resistance Army (NRA) tog makten 1986 som konflikten eskalerade.⁶ Den dåvarande regeringsarmén, Uganda National Liberation Army (UNLA), dominerades av soldater från Acholibefolkningen.⁷ I samband med Musevenis maktövertagande från General Tito Okello, den förste från Acholifolket att kontrollera statsapparaten i Uganda, flydde stora delar av Acholiofficerarna till norr. Dessa omgrupperade sig och skapade Uganda People's Democratic Army (UPDA) som inledde ett gerillakrig mot regeringen från baser i Sudan.⁸ UPDA

³ Schomerus Mareike, (2010), 'Chasing the Kony story', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books; Finnström Sverker, (2010), 'An African hell of colonial imagination? The Lord's Resistance Army in Uganda, another story', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books

⁴ Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06. Se avsnitt 3.2 för en beskrivning av Jubaprocessen

⁵ International Crisis Group, (2004), *Northern Uganda: Understanding and Solving the Conflict*, Africa Report no.77, 14 April 2004, sid.2-3

⁶ Branch Adam, (2010), 'Exploring the roots of LRA violence: political crisis and ethnic politics in Acholiland', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books

⁷ Doom Ruddy & Vlassenroot Koen, (1999), 'Kony's Message: A New Koine? The Lord's Resistance Army In Northern Uganda', *African Affairs*, vol. 98, no. 390, sid.9

⁸ Finnström Sverker, (2008), *Living with bad surroundings: war, history, and everyday moments in northern Uganda*, Duke University Press, Durham and London, sid.70-71

var politiskt drivna, bestod främst av officerare från den tidigare regeringsarméen och ägnade sig åt klassisk gerillakrigföring. Museveni svarade med en militär offensiv i norr där regeringsstyrkorna gjorde sig skyldiga till allvarliga övergrepp mot befolkningen, i slutet av 1986 började UPDA få allvarliga problem och var militärt försvagat.⁹ Samtidigt som UPDA försvagades hade decentraliserade, oorganiserade rebellfraktioner samlats i Holy Spirit Mobile Forces (HSMF) under mediet Alice Lakwenas ledning.¹⁰ Denna rörelse var olik UPDA och ägande sig till en början främst åt healing, spirituell rening och fredliga demonstrationer. Snart startade dock HSMF en väpnad kamp och trots att HSMF:s rebelluppror var spirituellt motiverat var det primära målet att ta makten från Museveni,¹¹ men också att utmana den etablerade politiska ordningen i Acholiland som ansågs korrupt.¹² Lakwena trädde fram i det fragmenterade samhället som en enande kraft och lyckades rekrytera tidigare officerare från UPDA för att stärka sin rörelse militärt.¹³

Befolkningen i Acholiland hade rest sig mot centralregimen i protest mot Musevenis hårdföra taktik och etnifiering av konflikten.¹⁴ Regeringsstyrkornas systematiska övergrepp mot civilbefolkningen gjorde att många kände att det inte fanns något annat alternativ än att ansluta sig till någon av rebellgrupperna och traditionella ledare manade till väpnad kamp mot Museveni.¹⁵ Både HSMF och UPDA hade således starkt stöd från befolkningen som fruktade ytterligare marginalisering och förtryck från regeringen.¹⁶

Joseph Kony stred för UPDA i kriget mot Museveni. I slutet av 1987 hade han full kontroll över en bataljon och började agera på egen hand, vad som

⁹ Doom Ruddy & Vlassenroot Koen, (1999), 'Kony's Message: A New Koine? The Lord's Resistance Army In Northern Uganda', *African Affairs*, vol. 98, no. 390, sid. 13-16

¹⁰ Telefonintervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2012-01-23

¹¹ Finnström Sverker, (2008), *Living with bad surroundings: war, history, and everyday moments in northern Uganda*, Duke University Press, Durham and London, sid.75-76

¹² Branch Adam, (2010), 'Exploring the roots of LRA violence: political crisis and ethnic politics in Acholiland', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books, sid.36-37; Finnström Sverker, (2008), *Living with bad surroundings: war, history, and everyday moments in northern Uganda*, Duke University Press, Durham and London, sid.218-219

¹³ Doom Ruddy & Vlassenroot Koen, (1999), 'Kony's Message: A New Koine? The Lord's Resistance Army In Northern Uganda', *African Affairs*, vol. 98, no. 390, sid.15

¹⁴ Branch Adam, (2010), 'Exploring the roots of LRA violence: political crisis and ethnic politics in Acholiland', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books

¹⁵ Telefonintervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2012-01-23

¹⁶ Lomo Zachary & Hovil Lucy, (2004), 'Background to the War', i Lomo Zachary & Hovil Lucy, (2004), *Behind the violence: the war in Northern Uganda*, ISS Monograph No 99 March 2004, sid.10

föranledde detta är dock oklart.¹⁷ 1987 besegrades HSMF militärt av NRA och året därpå skrev det försvagade UPDA under ett fredsavtal med Museveni. Detta innebar att en stor andel av HSMF:s anhängare sökte sig till Konys rörelse som sedermera kom att bli LRA. Även många tidigare soldater från UPDA anslöts sig till LRA vilket bidrog till att rörelsen fick förstärkning av soldater med kunskap om gerillakrigföring. Detta kom att bilda en dödlig kombination med en genom åren allt mer utstuderad terrortaktik.¹⁸ Kony trädde alltså fram i det maktvakuum som hade uppstått och bidragit till att många människor i Acholiland kände sig övergivna av sina ledare.¹⁹ LRA kan således ses som en efterföljare till HSMF och Konys krig som en direkt fortsättning på Lakwenas och UPDA:s väpnade uppror mot den nya regeringen.²⁰ Denna sammanblandning av två olikartade rörelser under en karismatisk ledare lade grunden till de brutala metoder och spirituella procedurer som kännetecknar LRA.²¹

Museveni fortsatte att reagera på upproren i Acholiland med militära medel vilket ledde till att civila ytterligare drabbades av regeringsstyrkornas övergrepp och brutala taktik. Detta stärkte misstankarna hos Acholibefolkningen att regeringsstyrkorna hade som mål att utplåna dem.²² Befolkningen i Acholiland (och resten av norra Uganda) hamnade mitt i skottelden mellan regeringsstyrkorna och LRA och tvingades fly undan övergrepp från båda sidor. 1996, ett år som kännetecknades av intensiva strider och eskalerat våld mot civila, började befolkningen i Acholiland att på allvar ifrågasätta LRA:s motiv då rebellerna förde bort och dödade sina egna i stor skala.²³

I minst lika stor utsträckning som befolkningen flydde ”frivilligt” tvångsförflyttades de till så kallade ”säkra” läger för internflyktingar som ett led i

¹⁷ Doom Ruddy & Vlassenroot Koen, (1999), ‘Kony’s Message: A New Koine? The Lord’s Resistance Army In Northern Uganda’, *African Affairs*, vol. 98, no. 390, sid.21; Telefonintervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2012-01-23

¹⁸ Dunn Kevin C., (2007), ‘Uganda: The Lord’s Resistance Army’, i Boås Morten & Dunn Kevin C., (2007), *African Guerrillas Raging Against the Machine*, Lynne Rienner Publishers; London

¹⁹ Finnström Sverker, (2008), *Living with bad surroundings: war, history, and everyday moments in northern Uganda*, Duke University Press, Durham and London, sid.77-78

²⁰ Finnström Sverker, (2006), ‘Wars of the Past and War in the Present: The Lord’s Resistance Movement/Army in Uganda’, *Africa: Journal of the International African Institute*, vol. 76, no 2, sid.200; International Crisis Group, (2004), *Northern Uganda: Understanding and Solving the Conflict*, Africa Report no.77, 14 April 2004, sid.4

²¹ Vinci Anthony, (2009), ‘The Lord’s Resistance Army’, i Vinci Anthony, (2009), *Armed Groups and the Balance of Power: The international relations of terrorists, warlords and insurgents*, Routledge; New York, sid.91

²² International Crisis Group, (2004), *Northern Uganda: Understanding and Solving the Conflict*, Africa Report no.77, 14 April 2004, sid.4

²³ International Crisis Group, (2004), *Northern Uganda: Understanding and Solving the Conflict*, Africa Report no.77, 14 April 2004, sid.6

regeringens taktik att kväsa upproret.²⁴ 2005 hade nästan 2 miljoner Ugandier tvingats att fly LRA:s övergrepp eller tvångsförflyttats av regeringen och mer än 90 % av befolkningen i Acholiland var flyktingar i sitt eget land.²⁵ Förhållandena i flyktinglägren var ohyggliga och få regeringsoldater hade till uppgift att skydda civilbefolkningen som befann sig där. Detta gjorde att befolkningen inte bara förlorade sina hem och försörjningsmöjligheter utan hamnade i en situation där risken att mista livet, antingen till följd av övergrepp eller usla livsvillkor, paradoxalt nog ökade.²⁶

Denna korta beskrivning av de underliggande orsakerna till konflikten visar att den till viss del är resultatet av ett legitimt missnöje hos Acholibefolkningen och har sitt ursprung i Musevenis historiska förtryck och marginalisering av Acholiland.²⁷ Detta är dock bara en av flera möjliga förklaringar till vad som ligger till grund för LRA:s existens och hur det kommer sig att konflikten fortfarande är olöst. Kevin Dunn har identifierat fem olika teorier om vilka orsaker och drivkrafter som brukar sägas ligga bakom LRA:s existens, utöver dessa tillkommer en sjätte förklaring till vad som möjligen driver rörelsen. Dessa kommer löpande att behandlas i olika avsnitt i rapporten:

- *Konflikten är resultatet av ett legitimt missnöje hos Acholibefolkningen,*
- *Joseph Kony är galen och bedriver en irrationell terrorkampanj utan mål eller mening,*
- *Konflikten är en biprodukt av en större geopolitisk rivalitet mellan Sudan och Uganda,*
- *Museveni och Ugandas regering har inget intresse av att lösa konflikten,*
- *Det finns ekonomiska drivkrafter bakom konflikten då den gynnar vissa aktörer.*²⁸
- *LRA drivs som organisation av existentiella motiv.*²⁹

²⁴ Mwenda Andrew, (2010), 'Uganda's politics of foreign aid and violent conflict: the political uses of the LRA rebellion', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books , sid.55-56

²⁵ Finnström Sverker, (2008), *Living with bad surroundings: war, history, and everyday moments in northern Uganda*, Duke University Press, sid.133

²⁶ Mwenda Andrew, (2010), 'Uganda's politics of foreign aid and violent conflict: the political uses of the LRA rebellion', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books , sid.55-56

²⁷ Dunn Kevin C., (2007), 'Uganda: The Lord's Resistance Army', i Boås Morten & Dunn Kevin C., (2007), *African Guerrillas Raging Against the Machine*, Lynne Rienner Publishers; London, sid.138-141

²⁸ Dunn Kevin C., (2007), 'Uganda: The Lord's Resistance Army', i Boås Morten & Dunn Kevin C., (2007), *African Guerrillas Raging Against the Machine*, Lynne Rienner Publishers; London

2.2 LRA:s strategi och taktik

Joseph Kony har av många beskrivits som *en galning som bedriver en irrationell terrorkampanj utan varken mål eller mening*. Dock så menar andra att Kony varken är irrationell eller galen utan har en tydlig militär strategi och använder sig av klassisk gerillataktik.³⁰ Det faktum att Kony och LRA i över 25 år har lyckats undkomma en betydligt starkare motpart samt den taktik gruppen använder sig av för att överleva tyder på att Kony är långt ifrån galen, tvärtom visar detta att han är beräknande och högst rationell.³¹

2.2.1 En politisk agenda?

Den 12 juni 2006 gav Joseph Kony sin sista intervju riktad till en internationell publik.³² Intervjun filmades och visades sedermera på British Broadcasting Corporation (BBC). En av de två journalister som var med under intervjun har riktat kritik mot sättet intervjun presenterades på och att vad som sades manipulerades och därmed bidrog till att förstärka den stereotypa bilden av LRA.³³ Under intervjun förklarar Kony bland annat att LRA inte är i behov av att skriva något manifest eftersom det är öppet för alla att se hur situationen är i norra Uganda, han syftar då på Musevenis mångåriga förtryck och marginalisering av befolkningen i norr,³⁴ vilket beskrivits ovan. Dock så *har* politiska manifest cirkulerat i norra Uganda under slutet av 90-talet, flera av dem undertecknade av Kony.³⁵ I motsats till beskrivningen av LRA som en grupp fundamentalistiska kristna, vilka strävar efter att upprätta ett nytt Uganda baserat på de Tio Budorden, innehåller manifesten analyser av den politiska situationen i

²⁹ Vinci Anthony, (2009), 'The Lord's Resistance Army', i Vinci Anthony, (2009), *Armed Groups and the Balance of Power: The international relations of terrorists, warlords and insurgents*, Routledge; New York

³⁰ Dunn Kevin C, (2007), 'Uganda: The Lord's Resistance Army', i Boås Morten & Dunn Kevin C., (2007), *African Guerrillas Raging Against the Machine*, Lynne Rienner Publishers; London, sid. 137-138;

³¹ Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06

³² Intervjun utfördes av Mareike Schomerus och filmades av Sam Farmar

³³ Schomerus Mareike, (2010), 'Chasing the Kony story', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books

³⁴ Schomerus Mareike, (2010), "'A Terrorist is not a person like me": an interview with Joseph Kony', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books, sid.115-116

³⁵ Schomerus Mareike, (2007), 'The Lord's Resistance Army in Sudan', *HSBA Working Paper 8*, Small Arms Survey, sid.15, <http://www.smallarmssurveysudan.org/pdfs/HSBA-SWP-8-LRA.pdf>, 2011-12-05

Uganda tillsammans med förslag på program för utveckling av landets norra delar.³⁶ Följande krav tas bland annat upp:

- Återinförande av flerpartisystem i Uganda och inrättande av konstitutionell federalism
- Fria rättvisa val
- Demilitarisering av rättsväsendet och den verkställande makten
- Reform av parlamentet
- Socio-ekonomisk utjämning mellan nord och syd
- Skydd av mänskliga rättigheter och bekämpning av korruption.³⁷

Under perioden då Jubaprocessen³⁸ pågick fanns det en stark koppling mellan den civila delegationen, bestående av personer från diasporan och norra Uganda, och de militära ledarna. Den civila delegationen hade ett tydligt mandat att förhandla även om vissa frågor krävde godkännande från de högsta militära ledarna.³⁹ Trots att Kony slutligen valde att inte skriva under det framförhandlade fredsfördraget går det ändå att i delar av avtalet, och då särskilt i *Agreement on Comprehensive Solutions* ("Agenda Item II"), utläsa vad som vid tidpunkten, dvs. 2006-2008, var LRA:s politiska agenda.⁴⁰ Trots att avtalet i sin helhet aldrig undertecknades av Kony så skrev både Ugandas regering och den civila LRA-delegationen under denna del av avtalet, vilken innehåller överenskommelser som rör följande frågor:

- Politiskt deltagande och representation i statliga institutioner
- Etablerande av demokratiska styrelseformer
- Integrering av ex-kombattanter (LRA) i de reguljära säkerhetsstyrkorna
- Återvändande och rehabilitering för internflyktingar
- Ekonomiska och sociala utvecklingsprogram för norra Uganda.⁴¹

³⁶ Schomerus Mareike, (2007), 'The Lord's Resistance Army in Sudan', *HSBA Working Paper 8*, Small Arms Survey, sid.15

³⁷ Schomerus Mareike, (2007), 'The Lord's Resistance Army in Sudan', *HSBA Working Paper 8*, Small Arms Survey, sid.12-15

³⁸ Jubaprocessen är benämningen på fredssamtalen mellan LRA och Ugandas regering som pågick mellan 2006-2008. Denna beskrivs mer ingående i avsnitt 2.3.1

³⁹ Telefonintervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2012-01-23

⁴⁰ Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06

⁴¹ Juba Agenda Item No.2 Agreement, *Agreement on comprehensive solutions between the government of the republic of Uganda and the Lord's Resistance Army/Movement*, Juba, Sudan, 2 May 2007

Frågan om huruvida LRA fortfarande år 2011 har en politisk dagordning och om det finns politiska drivkrafter till att rebellgruppen fortfarande är aktiv är mer komplicerad. LRA har inte sedan Jubaprocesen presenterat någon tydlig politisk agenda och ofta är det oklart om dokument och uttalanden med politiska budskap verkligen är autentiska och förankrade i LRA:s militära ledarskikt.⁴² *LRA Peace Delegation* består av diaspora från norra Uganda och har sitt säte i Nairobi och Dar es-Salaam. De gör ofta politiska uttalanden i rörelsens namn trots att kopplingen mellan dessa och LRA:s militära toppskikt är idag oklar.⁴³ I oktober 2011 uttalade sig delegationens ledare, Justice Nyeko Labeja, kritiskt mot USA:s beslut att skicka 100 militära rådgivare till stöd för Uganda, som i samma uttalande anklagades för att vara en militärdiktatur.⁴⁴ Även om fredsdelegationen fortfarande stöder LRA så bör de snarare ses som en politisk röst än LRA:s politiska gren eftersom de med största sannolikhet inte har något mandat från Kony att ta några beslut.⁴⁵ Sedan fredsförhandlingarna i Juba bröt samman 2008 är det inte troligt att LRA:s militära ledare har haft möjlighet att ha regelbunden kontakt med denna delegation eller andra i diasporan, vilket tyder på att det saknas en gemensam strategi.⁴⁶ Kopplingen till hemlandet och de problem som fortfarande finns i norra Uganda har försvagats då gruppen inte längre opererar i området och det nu främst tycks handla om en överlevnadsstrategi för de högsta befälhavarna.⁴⁷ Trots att organisationen tidigare drivits av en önskan att påverka och förändra faktiska missförhållanden i norra Uganda så har dessa suddats ut och försvagats under tidens gång. Kony och LRA kan därmed ses som en konsekvens av problemen i norra Uganda snarare än representanter för befolkningen där då rörelsen idag har förlorat sin legitimitet.⁴⁸

http://www.beyondjuba.org/peace_agreements/Agreement_on_comprehensive_solutions.pdf, 2011-12-20

⁴² Dunn Kevin C., (2007), 'Uganda: The Lord's Resistance Army', i Boås Morten & Dunn Kevin C., (2007), *African Guerrillas Raging Against the Machine*, Lynne Rienner Publishers; London, sid.140; Telefonintervju, Paul Ronan, Director of Advocacy Resolve, 2011-12-01; Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2011-12-14

⁴³ Sudan Tribune, (2011), *LRA rebels accuse Uganda of being an 'army state' ahead of presidential polls*, 2011-02-07, <http://www.sudantribune.com/LRA-rebels-accuse-Ugandan-of-being.37898>, 2011-12-20

⁴⁴ Sudan Tribune, (2011), *LRA leaders scoff at US military intervention*, 22 October 2011, <http://www.sudantribune.com/LRA-leaders-scoff-at-US-military.40494>, 2012-01-23

⁴⁵ Telefonintervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2012-01-23

⁴⁶ Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocesen, 2011-12-06; Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2011-12-14

⁴⁷ Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocesen, 2011-12-06

⁴⁸ Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocesen, 2011-12-06

Inte heller verkar ekonomiska intressen driva rörelsen då de i sina attacker sällan förser sig med mer än vad som är nödvändigt för att överleva,⁴⁹ således tycks det inte finnas *ekonomiska orsaker till att konflikten fortgår* sett utifrån LRA:s perspektiv. Detta påstående stöds av en FN-rapport som visar på att LRA *inte* har varit involverat i den exploatering av naturresurser som rebeller och reguljära styrkor har ägnat sig åt i DRK under många år.⁵⁰ Därför ligger förklaringen att *LRA drivs som organisation av existentiella motiv* nära till hands för att förstå dess fortsatta existens. Drivkrafter bakom detta kan vara den djupa misstro LRA:s Acholiofficerare hyser gentemot Museveni; att arresteringsordern från internationella brottsmålsdomstolen inte ger toppskiktet något incitament att lägga ner vapen,⁵¹ samt att den långa perioden av isolering har lett till att livet i bushen är det enda många i rörelsen känner till.⁵² I dagsläget tycks det som att LRA:s taktik främst syftar till att säkra organisationens och framförallt ledarskiktets överlevnad.⁵³ Icke desto mindre kvarstår många av problemen i norra Uganda och trots att LRA inte längre tycks representera intressen hos befolkningen bör dessa aspekter inte glömmas bort då en lösning på problemet diskuteras.⁵⁴

2.2.2 Kommandostruktur och organisation

Den stereotypa bilden av LRA som en armé av barnsoldater under ledning av en galen, kristen extremist är inte bara missvisande utan leder också till en grov underskattning av LRA:s militära kapacitet och förmåga. Denna tendens att underskatta LRA beror i viss mån på rörelsens flerdimensionella och svårgreppbara karaktär. LRA opererar på många sätt som en traditionell rebellgrupp men har ofta varit organiserade på ett sätt som mer för tankarna till

⁴⁹ Vinci Anthony, (2009), 'The Lord's Resistance Army', i Vinci Anthony, (2009), *Armed Groups and the Balance of Power: The international relations of terrorists, warlords and insurgents*, Routledge; New York, sid.95-96

⁵⁰ United Nations Security Council (UNSC), (2011), *Final report of the Group of Experts on the DRC submitted in accordance with paragraph 5 of Security Council resolution 1952 (2010)*, S/2011/738, 2 December 2011, sid.31, http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2011/738, 2012-01-20

⁵¹ Se avsnitt 5.1 för en genomgång av Internationella brottsmålsdomstolens agerande

⁵² Vinci Anthony, (2009), 'The Lord's Resistance Army', i Vinci Anthony, (2009), *Armed Groups and the Balance of Power: The international relations of terrorists, warlords and insurgents*, Routledge; New York, sid.96-99; Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06

⁵³ Telefonintervju, Paul Ronan, Director of Advocacy Resolve, 2011-12-01

⁵⁴ Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2011-12-14; Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06; Telefonintervju Paul Ronan, Director of Advocacy for Resolve, 2011-12-01

en reguljär armé.⁵⁵ En ytterligare komponent är den spirituella dimensionen, Kony fungerar inte bara som politisk och militär ledare utan är också rörelsens spirituella guide. Till en början framhävde Kony framförallt sin roll som spirituellt medium men under årens lopp har han alltmer betonat sin uppgift som militär befälhavare.⁵⁶ Religionen fungerar som en slags uppförandekod.⁵⁷ Soldaterna är ytterst disciplinerade och förbjudna att använda droger och alkohol.⁵⁸ Tron på det övernaturliga och spirituella motiverar rebellerna att strida även om många av de ugandiska soldaterna också drivs av en politisk övertygelse.⁵⁹

Sedan LRA:s tillkomst har Kony ensam styrt rörelsen med oinskränkt makt.⁶⁰ Genom åren har han tryggt sin ställning genom att straffa eller avrätta de befäl som han har uppfattat utgör ett hot. 1999 avrättade rebelledaren sin dåvarande andreman Otti Lagony eftersom denne försökte övertyga Kony att lägga ner vapen. På så vis försökte Kony avskräcka andra i rörelsen från att fly eller hoppa av.⁶¹ Den första interna splittringen kan härledas till 2007 då Kony avrättade sin närmste man Vincent Otti vilket brigadgeneral Dominic Ongwen motsatte sig. Detta förklarar troligtvis varför Ongwen, vars enhet är aktiv i DRK, har opererat helt självständigt utan någon direktkontakt med Kony sedan början av 2009.⁶²

Förutom Joseph Kony själv så består LRA:s ledarskikt av befälhavare från Acholiregionen i norra Uganda vars närvaro är avgörande för sammanhållningen i gruppen.⁶³ LRA:s ledningsstruktur påminner på många sätt om hur den ugandiska armén är organiserad med följande gradbeteckningar: sergeant, fänrik, löjtnant, kapten, major, överstelöjtnant, brigadgeneral och generalmajor.⁶⁴ Joseph

⁵⁵ Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, sid.19, http://www.tdrp.net/PDFs/LRA_DiagnosticStudy_1.pdf, 2012-01-20

⁵⁶ Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, sid.22-23

⁵⁷ Cakaj Ledio, (2010), *The Lord's Resistance Army of Today*, Enough project, November 2010, sid.5-7, http://www.enoughproject.org/files/publications/lra_today.pdf, 2011-12-20

⁵⁸ Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2011-12-14

⁵⁹ Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, sid.34

⁶⁰ Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, sid.22-25

⁶¹ Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, sid.23

⁶² Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, sid.24-25

⁶³ Resolve, (2010), *From Promise to Peace: A Blueprint for President Obama's LRA Strategy*, September 2010, sid.33, https://salsa.democracyinaction.org/o/2241/images/FINAL_From%20Promise%20to%20Peace_Resolve%20Publication.pdf, 2011-12-01

⁶⁴ Cakaj Ledio, (2010), *The Lord's Resistance Army of Today*, Enough project, November 2010, sid.7

Kony är generalmajor och under sig har han fem brigadgeneraler: Ocan Bunia, Nixman Oryang (Opuk), Ceasar Acellam, Dominic Ongwen och Okot Odhiambo.⁶⁵ Dessa och officerare ner till löjtnants grad för befäl över enheter på 15-60 soldater.⁶⁶

Sedan rörelsen uppstod har LRA rekryterat soldater genom att kidnappa unga människor, indoktrinera dem och alienera dem från deras familjer och samhällen.⁶⁷ Även om många barn har kidnappats av LRA är de flesta som förs bort tonåringar,⁶⁸ och majoriteten av kombattanterna i LRA är vuxna personer.⁶⁹ Kärntrupperna i LRA utgörs främst av soldater från norra Uganda, vilka är både vältränade och hängivna. Dessa tycks inte ha minskat nämnvärt i antal under åren och ett begränsat antal soldater har tidigare visat sig ha förmåga att ställa till stor skada, vilket gör det vanskligt att dra slutsatsen att LRA:s kapacitet har försvagats.⁷⁰ Idag antas antalet stridande uppgå till ungefär 400 personer varav majoriteten har sitt ursprung i Uganda, de resterande kommer från Sudan, Sydsudan, DRK och CAR.⁷¹ Dock bör sådana siffror beaktas med försiktighet då det alltid har varit ett problem att uppskatta LRA:s storlek eftersom Museveni under hela konflikten har fabricerat siffror över antal stridande, antal döda och antal fångslade rebeller. Vidare så gör LRA:s förmåga att snabbt expandera det svårt att kartlägga hur många stridande som är aktiva i rörelsen.⁷²

⁶⁵ Vlassenroot Koen, (2011), Föreläsning, NAI/FOI 2011 Lecture Series on African Security, *Doing business out of war: The Ugandan Army and the LRA in the DRC*, 23 november 2011, SIDA, Stockholm; Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, Appendix 4, sid.58

⁶⁶ Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, Appendix 4, sid.58 ; Cakaj Ledio, (2010), *The Lord's Resistance Army of Today*, Enough project, November 2010, Appendix, sid.23

⁶⁷ Vinci Anthony, (2009), 'The Lord's Resistance Army', i Vinci Anthony, (2009), *Armed Groups and the Balance of Power: The international relations of terrorists, warlords and insurgents*, Routledge; New York, sid.98-99;

⁶⁸ Blattman Christopher & Annan Jeannie, (2010), 'On the nature and causes of LRA abduction: what the abductees say' i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books

⁶⁹ Cakaj Ledio, (2010), *The Lord's Resistance Army of Today*, Enough project, November 2010, sid.5-7

⁷⁰ Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, sid.26-27

⁷¹ Cakaj Ledio, (2010), *The Lord's Resistance Army of Today*, Enough project, November 2010, sid.6; Telefonintervju Paul Ronan, Director of Advocacy Resolve, 2011-12-01; Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, Appendix 4, sid.58

⁷² Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06; Telefonintervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2012-01-23

Även om det är omöjligt att fastställa LRA:s storlek över tid tycks rebellerna ha varit som starkast runt millennieskiftet då de uppskattas ha varit flera tusen.⁷³ Vid den tidpunkten opererade LRA från baser i dåvarande södra Sudan⁷⁴ och påminde mer om en reguljär armé än en gerillarörelse.⁷⁵ Denna struktur bestod i stort fram till slutet av 2008 då LRA tvingades iväg från sin huvudbas i DRK efter en samordnad militär offensiv, *Operation Lightning Thunder*,⁷⁶ i vilken ugandiska, sydsudanesiska och kongolesiska styrkor angrep basen med logistiskt stöd från USA.⁷⁷ Sedan början av 2009 har rörelsens högsta befäl, inklusive Joseph Kony själv, varit i konstant rörelse utan möjlighet att kommunicera med varandra på något annat sätt än genom fotburna budbärare. Detta har lett till att gruppen är mindre centraliserad än tidigare.⁷⁸ I vissa fall opererar enheterna mer än 100 mil ifrån varandra utan att kunna kommunicera.⁷⁹

Det faktum att LRA sedan 2008 har splittrats upp i små enheter på en stor landyta ska dock inte ses som ett tecken på svaghet. Rebellrörelsen har ofta opererat i små autonoma enheter oberoende av varandra, också då de varit som starkast.⁸⁰ Dock har LRA förändrats något under de senaste åren; Konys personliga inflytande har försvagats, han har inte längre full kontroll över sina soldater och andelen ugandier har minskat.⁸¹ Trots detta har Kony fortfarande en

⁷³ International Crisis Group, (2004), *Northern Uganda: Understanding and Solving the Conflict*, Africa Report no.77, 14 April 2004, sid.5, 9, <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/horn-of-africa/uganda/Northern%20Uganda%20Seizing%20the%20Opportunity%20for%20Peace.pdf>, 2012-01-23; Telefonintervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2012-01-23, Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, Appendix 2, sid.56

⁷⁴ Termen "södra Sudan" används för den södra delen av Sudan som innan Sydsudans självständighet 9 juli 2011 administrerades av regeringen i södra Sudan. I och med fredsfördraget mellan Sudan People's Liberation Army (SPLA) och Khartoum 2005 fick södra Sudan självstyre och därmed en autonom regering trots att området vid tidpunkten ännu inte var självständigt. Riek Machar var mellan 2005-2011 vice president i denna regering och sedan självständigheten 2011 är han vice president i det självständiga Sydsudans regering.

⁷⁵ Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, sid.27

⁷⁶ Se avsnitt 2.3.2 för en beskrivning av Operation Lightning Thunder

⁷⁷ Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, sid.28

⁷⁸ Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, sid.29

⁷⁹ Cakaj Ledio, (2011), *Too Far from Home Demobilizing the Lord's Resistance Army*, February 2011, sid.11, <http://www.enoughproject.org/files/Too%20Far%20From%20Home%20FINAL.pdf>, 2012-01-05

⁸⁰ Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, sid.19

⁸¹ Cakaj Ledio, (2010), *The Lord's Resistance Army of Today*, Enough project, November 2010, sid.4

central roll i organisationen och även om många befäl opererar självständigt kan han troligtvis när som helst beordra en återsamling, vilket gör att LRA fortfarande kan anses vara en sammanhållen grupp.⁸² Dock är rörelsen försvagad och avhoppade ex-kombattanter vittnar om hur stödet och förtroendet för ledarskiktet har minskat inom gruppen, vilket har lett till att allt fler vågar fly.⁸³

2.2.3 Civila som måltavlor

LRA är kända för sin brutalitet och för att de attackerar civila som en del i sin taktik. Det är ingenting nytt utan civilbefolkningen i norra Uganda har utsatts för våld och övergrepp sedan rörelsen bildades.⁸⁴

LRA använder sig av terrortaktik för att avskräcka civilbefolkningen från att samarbeta med regeringsstyrkorna i de berörda länderna. Denna taktik innefattar stympning, våldtäkt och avrättningar.⁸⁵ Åtskilliga är de rapporter som dokumenterat hur LRA soldater har dödat, torterat, stympat och våldtagit i DRK, Sydsudan och CAR under de senaste åren, vilket har lett till att hundratusentals människor tvingats fly.⁸⁶ LRA:s taktik att attackera civila för att skaffa förnödenheter och tvångsrekrytera barn har också uppmärksammats i allt högre grad, speciellt genom amerikanska intresseorganisationer⁸⁷ och sedan internationella brottsmålsdomstolen utfärdade en arresteringsorder för fem av

⁸² Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2011-12-14; Vlassenroot Koen,(2011), Föreläsning, NAI/FOI 2011 Lecture Series on African Security, *Doing business out of war: The Ugandan Army and the LRA in the DRC*, 23 november 2011, SIDA, Stockholm

⁸³ Cakaj Ledio, (2011), *Too Far from Home Demobilizing the Lord's Resistance Army*, February 2011, sid.3-4

⁸⁴ Vinci Anthony, (2009), 'The Lord's Resistance Army', i Vinci Anthony, (2009), *Armed Groups and the Balance of Power: The international relations of terrorists, warlords and insurgents*, Routledge; New York, sid.91

⁸⁵ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.12-14, <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/horn-of-africa/uganda/157%20LRA%20-%20A%20Regional%20Strategy%20beyond%20Killing%20Kony.pdf>, 2011-11-20

⁸⁶ Human Rights Watch, (2010), *Trail of Death LRA Atrocities in Northeastern Congo*, March 2010 http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/drc0310webwcover_0.pdf, 2011-11-30; Human Rights Watch, (2009), *The Christmas Massacres LRA attacks on Civilians in Northern Congo*, February 2009, http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/drc0209webwcover_1.pdf, 2011-11-30; Human Rights Watch, (2009), *"There is No Protection" Insecurity and Human Rights in Southern Sudan*, February 2009, http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/southsudan0209_webwcover.pdf, 2011-11-30; International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010

⁸⁷ Se Resolve <http://www.theresolve.org/>, 2011-12-01; Gulu Walk <http://www.guluwalk.com/>, 2011-12-01; Invisible Children <http://www.invisiblechildren.com/homepage>, 2011-12-01

LRA:s befälhavare den 13 oktober 2005.⁸⁸ Denna taktik syftar också till att hindra LRA-soldater från att lämna rörelsen då deras övergrepp mot civila försvårar flykt och avhopp genom att förövarna på så vis alieneras från civilbefolkningen i de områden LRA opererar.⁸⁹

Även om LRA har använt extremt våldsamma metoder som både är grymma, brutala och svårfattbara så är dessa varken oplanerade eller irrationella.⁹⁰ Ett exempel på detta är den så kallade ”Julmassakern” i DRK och dåvarande södra Sudan 2008/2009 i vilken nästan 900 personer dödades i simultana attacker.⁹¹ Dessa attacker var en direkt vedergällningsaktion riktad mot civilbefolkningen som ett svar på DRK:s och södra Sudans deltagande i en militär offensiv mot LRA:s bas i DRK 2008.⁹²

Det står klart att LRA har gjort sig skyldiga till fruktansvärda övergrepp mot civila genom åren. Civilbefolkningen har dock inte bara fallit offer för LRA:s kränkningar utan både regeringsstyrkor och andra illegala väpnade grupper från de berörda länderna har begått övergrepp mot civila.⁹³ Vid vissa tillfällen har dessa brott skyllts på LRA utan att någon närmare utredning gjorts om så varit fallet.⁹⁴ I DRK anklagas både Ugandan People’s Defence Forces (UPDF) och rebellgrupper för att begå övergrepp som sedan tillskrivs LRA.⁹⁵

⁸⁸ International Criminal Court, <http://www.icc-cpi.int/Menus/ICC/Situations+and+Cases/Situations/Situation+ICC+0204/Related+Cases/ICC+0204+0105/Uganda.htm>, 2011-12-01

⁸⁹ Cakaj Ledio, (2011), *Too Far from Home Demobilizing the Lord’s Resistance Army*, February 2011, sid.5

⁹⁰ Blattman Christopher & Annan Jeannie, (2010), ’On the nature and causes of LRA abduction: what the abductees say’ i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord’s Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books

⁹¹ Human Rights Watch, (2009), *The Christmas Massacres LRA attacks on Civilians in Northern Congo*, February 2009

⁹² Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanropologi, 2011-12-14

⁹³ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.12-13; Schomerus Mareike, (2007), ’The Lord’s Resistance Army in Sudan’, *HSBA Working Paper 8*, Small Arms Survey, sid.16-17; Human Rights Watch, (2010), *Trail of Death LRA Atrocities in Northeastern Congo*, March 2010; Mwenda Andrew, (2010), ’Uganda’s politics of foreign aid and violent conflict: the political uses of the LRA rebellion’, i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord’s Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books; Human Rights Watch, (2009), *“There is No Protection” Insecurity and Human Rights in Southern Sudan*, February 2009

⁹⁴ Schomerus Mareike, (2007), ’The Lord’s Resistance Army in Sudan’, *HSBA Working Paper 8*, Small Arms Survey, sid.16-17, 2011-12-05; Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanropologi, 2011-12-14

⁹⁵ International Crisis Group, (2011), *The Lord’s Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.7, <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/horn-of-africa/uganda/182%20The%20Lords%20Resistance%20Army%20-%20End%20Game.pdf>, 2011-12-01; Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanropologi, 2011-12-14

2.3 Regionalisering av konflikten

Utvecklingen av LRA:s militära förmåga går att koppla till *en större geopolitisk rivalitet mellan Sudan och Uganda* då Sudans stöd har varit en starkt bidragande faktor till rörelsens förstärkta autonomi.⁹⁶ Efter strandade fredsförhandlingar mellan LRA och Ugandas regering 1994 började Sudans regering att stödja LRA som vedergällning för Museveni stöd till Sudanese People's Liberation Army (SPLA)⁹⁷. 1995 rörde sig LRA in i södra Sudan och etablerade huvudbaser där från vilka de fortsatte att utföra attacker i norra Uganda.⁹⁸ I det sudanesiska inbördeskriget stred LRA för Khartoum i utbyte mot vapen, ammunition, uniformer och militär träning. På så vis blev de ugandiska rebellerna en del i en större regional konflikt. Trots att Sudan och Uganda redan 1999 hade kommit överens om att sluta stödja rebellgrupper på varandras territorium så var det inte förrän 2002 som Sudans president Omar al Bashir officiellt meddelade att Khartoum skulle upphöra med stödet och först 2005 upphörde detta helt i och med att SPLA och Khartoum skrev under ett fredsavtal.⁹⁹ Redan 2002 hade dock Sudans regering tillåtit UPDF att operera på sudanesiskt territorium i jakten på LRA. I *Operation Iron Fist 2002* och *Operation Iron Fist II 2004*,¹⁰⁰ försökte UPDF slå ut LRA:s baser i södra Sudan, vilket resulterade i att LRA splittrades upp i mindre grupper och spred ut sig i ett större område än tidigare.¹⁰¹

Fredsfördraget mellan Khartoum och SPLA 2005 påverkade LRA:s möjligheter att operera från sudanesiskt territorium vilket i sin tur bidrog till att delar av LRA etablerade nya baser i DRK i gränstrakterna till Sydsudan och CAR.¹⁰² Trots att LRA redan tidigare opererat utanför Ugandas gränser var det först efter detta som gruppen började utgöra ett verkligt hot mot den regionala

⁹⁶ Vinci Anthony, (2009), 'The Lord's Resistance Army', i Vinci Anthony, (2009), *Armed Groups and the Balance of Power: The international relations of terrorists, warlords and insurgents*, Routledge; New York, sid.91

⁹⁷ SPLA är den militära grenen av Sudan People's Liberation Movement (SPLM) som idag är ett politiskt parti i det självständiga Sydsudan. Under det sudanesiska inbördeskriget 1983-2005 stred SPLA mot Khartoum. Från det att fredsfördraget skrevs under av parterna 2005 fram till Sydsudans självständighet den 9 juli 2011 var SPLA/M representerat i Sudans regering och styrde den autonoma delen av södra Sudan.

⁹⁸ Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, sid.29

⁹⁹ Cakaj Ledio, (2010), *The Lord's Resistance Army of Today*, Enough project, November 2010, sid.3, Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06

¹⁰⁰ I och med en överenskommelse mellan Uganda och Sudans regeringar så tilläts UPDF söka upp och attackera LRA:s baser i södra Sudan med syfte att besegra dem militärt

¹⁰¹ Vinci Anthony, (2009), 'The Lord's Resistance Army', i Vinci Anthony, (2009), *Armed Groups and the Balance of Power: The international relations of terrorists, warlords and insurgents*, Routledge; New York, sid.91-92

¹⁰² Resolve, (2010), *From Promise to Peace: A Blueprint for President Obama's LRA Strategy*, September 2010, sid.10

säkerheten.¹⁰³ Efter flera misslyckade försök att nå en uppgörelse mellan Ugandas regering och LRA inleddes 2006 fredsförhandlingar i Juba, södra Sudan, under medling av Riek Machar, då vice president i södra Sudans regering.

2.3.1 Jubaprocessen

2005/2006 var LRA under stark press; militärt från UPDF, politiskt från Khartoum som inte längre stödde rebellerna, samtidigt som södra Sudans regering inte tolererade LRA:s närvaro i det autonoma området. Vidare hade internationella brottsmålsdomstolen utfärdat en arresteringsorder¹⁰⁴ för fem av gruppens ledare.¹⁰⁵ Då fredsförhandlingarna inleddes i Juba 2006 var det första gången som parterna möttes utanför Uganda under ledning av en utomstående medlare, vilket gjorde att förhoppningarna var höga.¹⁰⁶ Fem dagordningspunkter¹⁰⁷ diskuterades under de två år långa förhandlingarna som pågick mellan 2006 och 2008:

1. Comprehensive solutions to the conflict
2. Accountability and reconciliation
3. Permanent cessation of hostilities
4. Disarmament, demobilisation and reintegration (DDR)
5. Agreement on implementation and monitoring mechanisms.¹⁰⁸

Under förhandlingarna representerades LRA av en civil delegation som till största del bestod av exilugandier.¹⁰⁹ Denna delegation hade dock godkänts av Kony och under förhandlingarna hade delegationen kontinuerlig kontakt med det

¹⁰³ Schomerus Mareike, (2007), 'The Lord's Resistance Army in Sudan', *HSBA Working Paper 8*, Small Arms Survey

¹⁰⁴ Mer om Internationella brottsmålsdomstolens arresteringsorder i avsnitt 5.1

¹⁰⁵ Atkinson Ronald R, (2010), 'The realists in Juba?' An analysis of the Juba peace talks', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books sid.208-214

¹⁰⁶ Atkinson Ronald R, (2010), 'The realists in Juba?' An analysis of the Juba peace talks', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books sid.205, 214

¹⁰⁷ Dessa fem punkter kallas "Agenda item II, III, IV, V, VI". "Agenda item I - Permanent cessation of hostilities" skrevs under av parterna den 26 augusti 2006 och utgjorde startpunkten för förhandlingarna.

¹⁰⁸ International Crisis Group, (2008), *Northern Uganda: The Road to Peace, with or without Kony*, Africa Report no. 146, 10 December 2008, sid.2
<http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/horn-of-africa/uganda/Northern%20Uganda%20The%20Road%20to%20Peace%20with%20or%20without%20Kony.pdf>, 2012-01-02

¹⁰⁹ Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06

militära ledarskiktet som fortsatt befann sig gömda i DRK.¹¹⁰ Det internationella samfundet var engagerat i fredsprocessen och FN:s generalsekreterare hade utsett ett särskilt sändebud för LRA-drabbade områden, Joaquim Chissano. Trots många försök att ro förhandlingarna iland misslyckades detta slutligen.

Det finns flera förklaringar till varför förhandlingarna strandade men en av de främst bidragande orsakerna tycks vara internationella brottsmålsdomstolens arresteringsorder, vilken bidrog till att LRA:s ledare inte vågade sig fram utan säkerhetsgarantier.¹¹¹ Ugandas regering hade under en längre tid försökt att splittra rörelsen internt,¹¹² och fortsatte med detta under Jubaprocessen vilket spädde på denna rädsla.¹¹³ 2007 avrättade Kony sin närmste man Vincent Otti och vid ett flertal tillfällen bytte han ut den civila delegationen som ett uttryck för hans rädsla för Musevenis manipulationer.¹¹⁴ Det misstroende mellan LRA och Ugandas regering som byggts upp under åren av krig och som genomsyrade förhandlingarna bidrog således också till att Kony slutligen valde att inte skriva under fördraget. Musevenis roll är också viktig att ta i beaktning då hans agerande gentemot LRA och vilja att lösa konflikten ofta har varit ambivalent. Det inte säkert att Ugandas regering hade valt att följa överenskommelserna i fredsfördraget även om Kony skulle ha skrivit under.¹¹⁵ Under en stor del av förhandlingarna fortsatte Museveni exempelvis att hota med att använda militära medel och under perioder fortsatte strider mellan UPDF och LRA.¹¹⁶ Både LRA och Museveni spelade dubbelspel under Jubaprocessen och hade förberett militära lösningar i händelse av att fredssamtalen skulle avbrytas.¹¹⁷ Kort efter att förhandlingarna strandat beslutade sig Museveni för att verkställa en av dessa planer och inledde den militära manövern *Operation Lightning Thunder*.

¹¹⁰ Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2011-12-14; Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06

¹¹¹ Atkinson Ronald R, (2010), 'The realists in Juba?' An analysis of the Juba peace talks', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books sid.220; Vinci Anthony, (2009), 'The Lord's Resistance Army', i Vinci Anthony, (2009), *Armed Groups and the Balance of Power: The international relations of terrorists, warlords and insurgents*, Routledge; New York, sid.94; Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06; Intervju, Sverker Finnström, Docent Kulturanthropologi, 2011-12-14

¹¹² Intervju, Sverker Finnström, Docent Kulturanthropologi, 2011-12-14

¹¹³ International Crisis Group, (2008), *Northern Uganda: The Road to Peace, with or without Kony*, Africa Report no. 146, 10 December 2008, sid.15-16

¹¹⁴ Atkinson Ronald R, (2010), 'The realists in Juba?' An analysis of the Juba peace talks', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books; International Crisis Group, (2008), *Northern Uganda: The Road to Peace, with or without Kony*, Africa Report no. 146, 10 December 2008, sid.14

¹¹⁵ Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2011-12-14

¹¹⁶ Atkinson Ronald R, (2010), 'The realists in Juba?' An analysis of the Juba peace talks', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books

¹¹⁷ International Crisis Group, (2008), *Northern Uganda: The Road to Peace, with or without Kony*, Africa Report no. 146, 10 December 2008, sid.14-16

2.3.2 Operation Lightning Thunder

I en samordnad luftoffensiv och med stöd från American Africa Command (AFRICOM) attackerade Uganda, DRK och södra Sudan den 14 december 2008 LRA:s bas i nationalparken Garamba, DRK med syftet att slå ut LRA en gång för alla.¹¹⁸ Operationen ledde, som nämnts tidigare, till repressalier mot civilbefolkningen då LRA utförde en serie hämndaktioner som resulterade i nära 900 döda.¹¹⁹ Taktiken hade tidigare använts av LRA efter *Operation Iron Fist I* och *II* och borde således inte ha kommit som någon överraskning,¹²⁰ dock så fanns det inte någon plan för hur civila skulle skyddas från vedergällningsaktioner.¹²¹ En bidragande orsak till att *Operation Lightning Thunder* misslyckades var att Kony tycks ha fått underrättelse om ett anstående luftangrepp och därför hade evakuerat basen. En annan faktor som gjorde att operationen inte lyckades var att marktrupperna anlände allt för sent. Vid det laget hade LRA redan hunnit dela upp sig i mindre grupper och fly in i den täta vegetationen.¹²² Kony hade planerat att återvända till norra Uganda men tvingades istället iväg mot södra Sudan och sydöstra CAR.¹²³ Än en gång hade militära aktioner lett till att civila drabbats av LRA:s våld och att rebellerna flyttat sig längre ifrån Uganda. Den här gången till ett område där infrastrukturen är sedvanligt svag och de statliga institutionerna lyser med sin frånvaro.

¹¹⁸ *Operation Lightning Thunder* pågick i tre månader under ugandiskt befäl varpå UPDF formellt lämnade över ansvaret till den kongolesiska armén, dock fortsatte UPDF sin jakt på Kony i DRK

¹¹⁹ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.3-4

¹²⁰ Resolve, (2010), *From Promise to Peace: A Blueprint for President Obama's LRA Strategy*, September 2010, sid.11

¹²¹ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy beyond Killing Kony*, Podcast 6/5 2010

¹²² International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.3

¹²³ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.5

3 Ett regionalt hot i Centralafrika

LRA opererade i slutet av 2011 i gränsområdet mellan CAR, Sydsudan och DRK. Rörelsen är inte militärt starkt men gynnas av den svaga infrastrukturen i dessa områden och att statsapparaten och de reguljära väpnade styrkorna i stor utsträckning är frånvarande. Detta är en region där en mängd andra väpnade grupper är aktiva och det är inte alltid lätt att avgöra om det verkligen är LRA som har utfört attacker då de ugandiska rebellerna bara utgör ett av många säkerhetshot.¹²⁴ Vidare så saknar ledarna i dessa tre länder politisk vilja att ta tag i problemet eftersom LRA opererar så långt bort från huvudstäderna.¹²⁵ Ytterligare ett problem är den avsaknad av koordinering mellan å ena sidan de olika berörda ländernas säkerhetsstyrkor och å andra sidan dessa säkerhetsstyrkor och FN:s fredsbevarande missioner.¹²⁶ Samarbetsproblemet mellan de olika länderna beror i viss mån på den misstro som finns sinsemellan de statliga säkerhetsstyrkorna i regionen. Speciellt gentemot UPDF finns en misstänksamhet då de ugandiska styrkorna har anklagats för att ägna sig åt illegal utvinning av naturresurser.¹²⁷ Resultatet är att civilbefolkningen ofta är helt utlämnad och måste organisera sig i självförsvarsgrupper för att alla kunna värja sig mot LRA:s (och andra rebellgruppers) övergrepp.¹²⁸

3.1 Uganda

Trots att LRA inte har varit aktiva i Uganda sedan 2006,¹²⁹ har UPDF fortsatt jakten på rebellerna i gränsområdet mellan CAR, DRK och södra Sudan efter det att fredsförhandlingarna i Juba avbrutits och *Operation Lightning Thunder* tvingat LRA att lämna basen i DRK.

2007 lanserade regeringen en plan för återuppbyggnad av norra Uganda, *Peace, Recovery and Development Plan for Northern Uganda* (PRDP), vilken syftar till

¹²⁴ Vlassenroot Koen, (2011), NAI/FOI 2011 Lecture Series on African Security, *Doing business out of war: The Ugandan Army and the LRA in the DRC*, 23 november 2011, SIDA, Stockholm;

Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2011-12-14

¹²⁵ Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06

¹²⁶ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.6

¹²⁷ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.6-8

¹²⁸ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.12-14

¹²⁹ Cakaj Ledio, (2010), *The Lord's Resistance Army of Today*, Enough project, November 2010, sid.4

att stabilisera de norra delarna av landet.¹³⁰ När det gäller LRA har Museveni fortsatt att prioritera en militär lösning och UPDF har sedan inledningen av *Operation Lightning Thunder* dödat och tillfångatagit ett antal rebeller inklusive höga ledare.¹³¹ Att Museveni förspåkar en militär lösning är ingenting nytt. Frågan är snarare hur det kommer sig att rebellerna har lyckats undgå den mycket starkare ugandiske armén under så pass lång tid och vad som idag driver Ugandas regering att fortsätta jakten på LRA som inte längre utgör något hot mot den ugandiska staten? En möjlig förklaring till det förstnämnda är att *Museveni och Ugandas regering inte har något intresse av att lösa konflikten*, antingen eftersom LRA inte utgör något direkt hot eller för att vissa ledare använder konflikten för politiska ändamål.¹³² Museveni har sedan länge använt konflikten med LRA som en förevändning för att stärka sin maktposition, militarisera statsapparaten och på så vis tysta oppositionen. Konflikten med LRA har av Museveni använts som ursäkt för att förhindra västerländska länder från att dra tillbaka sitt bistånd till Uganda trots att regeringen kränker mänskliga rättigheter och är motvillig till att genomföra demokratiska reformer.¹³³ Under åren har konflikten med LRA givit Museveni politiska fördelar vilket har minskat incitamenten för att finna en slutlig lösning.¹³⁴ Vad som har drivit UPDF till att följa LRA in i grannländerna och CAR är svårare att ge ett svar på. En möjlig förklaring är att *det finns ekonomiska orsaker till att konflikten fortgår då det är ekonomiskt gynnsamt för vissa aktörer*. UPDF har en historia av att ha exploaterat naturresurser då Uganda invaderade DRK i slutet på nittioalet.¹³⁵ President Joseph Kabila har fortsatt att anklaga de ugandiska soldaterna för att profitera på de kongolesiska naturtillgångarna.¹³⁶ Denna misstänksamhet gentemot UPDF delas av CAR:s president François Bozizé som 2010 bad UPDF att dra sig tillbaka från områden i landet där det finns diamanter.¹³⁷ Denna

¹³⁰ Ugandan Government, (2007), *Peace, Recovery and Development Plan for Northern Uganda*, September 2007, http://www.beyondjuba.org/policy_documents/Ug.PRD.P.pdf, 2012-01-05

¹³¹ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010

¹³² Dunn Kevin C., (2007), 'Uganda: The Lord's Resistance Army', i Boås Morten & Dunn Kevin C., (2007), *African Guerrillas Raging Against the Machine*, Lynne Rienner Publishers; London, sid.143-145

¹³³ Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2011-12-14

¹³⁴ Mwenda Andrew, (2010), 'Uganda's politics of foreign aid and violent conflict: the political uses of the LRA rebellion', i Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books

¹³⁵ Vlassenroot Koen, (2011), NAI/FOI 2011 Lecture Series on African Security, *Doing business out of war: The Ugandan Army and the LRA in the DRC*, 23 november 2011, SIDA, Stockholm; International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Podcast 28/11 2011, <http://www.crisisgroup.org/en/publication-type/podcasts/lra-end-game.aspx>

¹³⁶ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.6

¹³⁷ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.1; International Crisis Group, (2010), *De Dangereuses Petites*

misstro mot Uganda och dess armé har gjort att det inte har varit helt oproblematiskt för UPDF att operera i området.¹³⁸

Även om Museveni intresse för att engagera sig i frågan har pendlat fram och tillbaka sedan 2008 är det framförallt Uganda och UPDF som har visat intresse och därtill haft potentiell kapacitet att militärt lösa problemet med LRA i regionen.¹³⁹ UPDF:s närvaro har varit en av få säkerhetsgarantier för den utsatta civilbefolkningen som enligt uppgift har uppskattat de ugandiska soldaternas närvaro då dessa är betydligt bättre tränade, utrustade och disciplinerade än andra reguljära säkerhetsstyrkor i regionen.¹⁴⁰ Med tanke på UPDF:s historia och styrkornas övergrepp mot civila i norra Uganda kanske detta säger mer om beteendet hos andra säkerhetsstyrkor i regionen än om kvalitén i de ugandiska soldaternas arbete. Ett annat problem när det gäller UPDF:s närvaro i regionen är att de rekryterar f.d. LRA-soldater genom utpressning och hot för att sedan tvinga dem att strida utan varken utbildning eller lön.¹⁴¹ Då f.d. LRA-soldater är kända för att vara ytterst disciplinerade ger detta Ugandas regering en möjlighet att finansiera en fortsatt operation i regionen trots att andra områden såsom Somalia och Karamoja egentligen är prioriterade.¹⁴² UPDF:s närvaro har minskat drastiskt de senaste åren och idag uppges omkring 2000 ugandiska trupper vara på plats i regionen, en minskning på 50 % sedan operationen inleddes 2008.¹⁴³

3.2 Sudan¹⁴⁴

Även om LRA uppges ha siktats i Darfur har de inte under de senaste två åren utfört några attacker i Sudan.¹⁴⁵ Inte heller tidigare har LRA attackerat

Pierres : les Diamants en République Centrafricaine, Rapport Afrique de Crisis Group N°167, 16 Décembre 2010, <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/central-africa/central-african-republic/French%20translations/167%20De%20dangereuses%20petites%20pierres%20-%20les%20diamants%20en%20R%C3%A9publique%20centrafricaine.pdf>, 2012-01-03

¹³⁸ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.6

¹³⁹ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.3-6

¹⁴⁰ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.6-9

¹⁴¹ Cakaj Ledio, (2011), *Too Far from Home Demobilizing the Lord's Resistance Army*, February 2011, sid.8

¹⁴² Cakaj Ledio, (2011), *Too Far from Home Demobilizing the Lord's Resistance Army*, February 2011, sid.9

¹⁴³ Schomerus Mareike, Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2011), 'Obama takes on the LRA', *Foreign Affairs*, 15 November 2011, <http://www.foreignaffairs.com/articles/136673/mareike-schomerus-tim-allen-and-koen-vlassenroot/obama-takes-on-the-lra?page=show>, 2012-01-06

¹⁴⁴ Här syftar Sudan på de norra delarna av landet oavsett om det rör sig om före eller efter Sydsudans självständighet 9 juli 2011

¹⁴⁵ LRA Crisis Tracker, *Timeline*, <http://lracrisistracker.theresolve.org/>, 2012-01-04

civilbefolkningen i de norra delarna av landet utan rörelsen har främst opererat i vad som nu är Sydsudan.¹⁴⁶ Sudan stödde LRA fram till 2005,¹⁴⁷ och det finns indikationer på att Khartoum fortfarande stöder LRA men dessa uppgifter går inte att konfirmera.¹⁴⁸ I så fall handlar det troligtvis om ett antal individer i Khartoum snarare än regeringen al Bashir som sådan.¹⁴⁹ LRA är dock till stor grad självförsörjande genom sina attacker mot byar och behöver egentligen inte något stöd för att säkra sin överlevnad i nuläget.¹⁵⁰ Det finns en viss risk för att ökade spänningar mellan Sudan och Sydsudan kan resultera i att Khartoum än en gång vänder sig till LRA för att använda rörelsen i ett krig mot sin granne i syd, vilket i så fall skulle stärka de ugandiska rebellerna.¹⁵¹

3.3 Södra Sudan/Sydsudan

Redan i början av 90-talet flydde LRA undan UPDF och tog skydd i södra Sudan där rebellerna upprättade baser.¹⁵² LRA har attackerat, torterat och kidnappat civila i södra Sudan under de senaste två åren,¹⁵³ men även innan har civilbefolkningen drabbats utan att de reguljära säkerhetsstyrkorna har kunnat eller velat ingripa.¹⁵⁴ Denna avsaknad av både kapacitet och vilja hos SPLA har gjort att det främst varit UPDF som har stått för skyddet av civila,¹⁵⁵ tillsammans med FN:s fredsbevarande styrka *United Nations Mission in the Republic of South Sudan* (UNMISS).¹⁵⁶ Vidare har självförsvarsgrupper spontant uppstått för att försvara drabbade samhällen. Vissa av dessa grupper samarbetar med SPLA och åtnjuter ett visst stöd från regeringen.¹⁵⁷ Sedan självständigheten den 9 juli

¹⁴⁶ Schomerus Mareike, (2007), 'The Lord's Resistance Army in Sudan', *HSBA Working Paper 8*, Small Arms Survey

¹⁴⁷ Schomerus Mareike, (2007), 'The Lord's Resistance Army in Sudan', *HSBA Working Paper 8*, Small Arms Survey, sid.10

¹⁴⁸ Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), 'The Lord's Resistance Army: myth and reality', London: Zed Books, sid.2

¹⁴⁹ Vlassenroot Koen,(2011), NAI/FOI 2011 Lecture Series on African Security, *Doing business out of war: The Ugandan Army and the LRA in the DRC*, 23 november 2011, SIDA, Stockholm

¹⁵⁰ Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06

¹⁵¹ Enough project, *The LRA in Congo: U.N. Experts Offer New Details*, 2012-01-06,

<http://www.enoughproject.org/blogs/lra-congo-un-experts-offer-new-details>, 2012-01-06

¹⁵² Schomerus Mareike, (2007), 'The Lord's Resistance Army in Sudan', *HSBA Working Paper 8*, Small Arms Survey, sid.20-21

¹⁵³ LRA Crisis Tracker, *Timeline*, <http://lra-crisistracker.theresolve.org/>, 2012-01-04

¹⁵⁴ Human Rights Watch, (2009), *"There is No Protection" Insecurity and Human Rights in Southern Sudan*; International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.4, 8

¹⁵⁵ Se avsnitt 3.1

¹⁵⁶ Då Sydsudan blev självständigt den 9 juli 2011 avlöstes United Nations Mission in Sudan (UNMIS) av UNMISS. Se avsnitt 5.2 för en kort beskrivning av UNMISS mandat

¹⁵⁷ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.13

2011 har Sydsudans regering haft andra mer akuta säkerhetsproblem att hantera, vilket har gjort att LRA inte har varit någon prioriterad fråga.¹⁵⁸ I början av januari 2012 beslutade dock regeringen att Sydsudan ska bidra med 5000 soldater till AU:s regionala initiativ¹⁵⁹ mot LRA.¹⁶⁰ Vidare hyser inte regeringen i Sydsudan samma misstro gentemot UPDF som de andra ledarna i regionen då Uganda under lång tid varit allierad med SPLA, vilket gör att Ugandas armé fortsatt har sitt operativa högkvarter för kampen mot LRA på sydsudanesiskt territorium,¹⁶¹ närmare bestämt i Nzara.

3.4 Demokratiska Republiken Kongo

Under hela Jubaprocessen fram till *Operation Lightning Thunder* fungerade DRK som LRA:s bas. Även under de senaste två åren har majoriteten av LRA:s attacker utförts i DRK.¹⁶² Den kongolesiska armén, Forces Armées de la République Démocratique du Congo (FARDC) är dåligt rustad för att skydda civila mot LRA:s (och andra grupper) våld och gör sig istället själva skyldiga till övergrepp mot civilbefolkningen som ofta lämnas åt sitt eget öde. Trots detta har befolkningen hindrats från att forma självförsvarsgrupper.¹⁶³ I slutet av 2011 stationerades FARDC:s 391a bataljon i Dungu, där LRA opererar, med uppgift att skydda civila från LRA:s attacker. Det är dock oklart hur länge bataljonen kommer att vara kvar i området,¹⁶⁴ och hur många trupper FARDC kommer att bidra med till AU:s regionala initiativ. FN:s insats *Mission des Nations Unies pour la Stabilisation en République Démocratique du Congo* (MONUSCO)¹⁶⁵ samarbetar med och ger visst logistiskt stöd till FARDC för att skydda civila mot LRA.¹⁶⁶ Vidare bidrar UPDF också i viss mån till skyddet av

¹⁵⁸ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.5

¹⁵⁹ Detta omfattar en koordinerad militär operation. Se avsnitt 4 för en genomgång av AU:s regionala initiativ.

¹⁶⁰ Radio Ndeke Luka, *La lutte contre la LRA, Juba pour le déploiement de 5000 soldats*, 2012-01-05 <http://www.radiondekeluka.org/securite/item/6854-la-lutte-contre-la-lra-juba-pour-le-d%C3%A9ploiement-de-5000-soldats>, 2012-01-05

¹⁶¹ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.8

¹⁶² LRA Crisis Tracker, *Timeline*, <http://lra-crisistracker.theresolve.org/>, 2012-01-04

¹⁶³ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.13

¹⁶⁴ Enough project, *Obama Administration Reports to Congress on LRA Efforts*, 2011-11-29, <http://www.enoughproject.org/blogs/obama-administration-reports-congress-lra-efforts>, 2012-01-05

¹⁶⁵ FN-missionen Mission des Nations Unies en République Démocratique du Congo (MONUC) som varit i landet sedan 1999 bytte den 1 juli 2010 namn till MONUSCO. Se avsnitt 5.2 för en kort beskrivning av MONUSCO:s mandate.

¹⁶⁶ UNSC, (2011), *Report of the Secretary-General on the Lord's Resistance Army-affected areas pursuant to Security Council press statement, S/2011/693*, 4 November 2011, sid.9-10

civilbefolkningen.¹⁶⁷ Som nämnts tidigare finns det en djupt rotad misstro mellan Uganda och DRK sedan UPDF invaderade DRK i slutet på nittioalet. Ett flertal gånger har DRK:s regering begärt att UPDF lämnar kongolesiskt territorium, nekat Ugandas armé tillträde till vissa områden där LRA är aktiva och kongolesiska officerare uppges ha hindrat UPDF från att operera.¹⁶⁸

3.5 Centralafrikanska Republiken

2008 var UPDF på jakt efter LRA i både DRK och södra Sudan vilket gjorde att Kony såg en fristad i den laglösa sydöstra delen av CAR.¹⁶⁹ 2009 korsade LRA gränsen mellan DRK och CAR och etablerade baser i sydöstra CAR, ett område som de Centralafrikanska styrkorna Forces Armées Centrafricaines (FACA) inte har någon kontroll över.¹⁷⁰ FACA är dåligt utbildade, saknar utrustning och är ofta odisciplinerade.¹⁷¹ De 200-300 centralafrikanska soldater som är stationerade i sydöstra CAR har inte någon reell möjlighet att skydda civilbefolkningen mot attacker och är ännu sämre rustade för att möta hotet från LRA än FARDC och SPLA är.¹⁷² Istället är det UPDF som i viss mån har skyddat civila från LRA:s attacker och samarbetet med FACA uppges fungera relativt väl.¹⁷³ I CAR finns ingen fredsbevarande FN-styrka som kan stödja regeringsarmén eller UPDF vilket gör att befolkningens möjlighet att få skydd är starkt begränsad. Trots att regeringen Bozizé först välkomnade UPDF har denna attityd bytts ut mot misstankar om att ugandiska soldater har haft intressen i diamanthandeln.¹⁷⁴

¹⁶⁷ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.6

¹⁶⁸ International Crisis Group,(2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.6-8

¹⁶⁹ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.5

¹⁷⁰ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.8-9

¹⁷¹ Intervju, FN-diplomat, Bangui, 2011-10-12

¹⁷² Resolve, (2010), *From Promise to Peace: A Blueprint for President Obama's LRA Strategy*, September 2010, sid.23

¹⁷³ International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, sid.9

¹⁷⁴ International Crisis Group,(2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.1

4 Afrikanska Unionens initiativ för regionalt samarbete

AU:s stats- och regeringschefer uppmanade 2009 de berörda länderna i regionen att göra en gemensam ansträngning för att neutralisera LRA.¹⁷⁵ Sedan dess har AU tagit en rad beslut för att regionalt samordna de berörda ländernas ansträngningar att komma till bukt med LRA. Under toppmötet i Kampala, Uganda i juli 2010 beslutades det att AU skulle organisera konsultationer mellan de berörda länderna och andra intresserade aktörer för att underlätta ett samordnat regionalt initiativ för att hantera problemet LRA.¹⁷⁶ Under ett regionalt ministermöte i Bangui, CAR 13-14 oktober samma år lade representanter för CAR, DRK, Sudan, södra Sudan och Ugandas regeringar tillsammans med internationella partners fram förslag på hur ett sådant initiativ skulle kunna se ut samt hur en militär operation skulle samordnas och ledas.¹⁷⁷ Vid toppmötet i Malabo, Ekvatorialguinea i juni 2011 bad AU:s stats- och regeringschefer organisationens freds- och säkerhetsråd att så fort som möjligt agera utifrån de beslut som tagits under det regionala ministermötet i Bangui.¹⁷⁸ I september 2011 bad AU:s freds- och säkerhetsråd AU-kommissionens ordförande Jean Ping att överlämna en rapport med rekommendationer för hur initiativet skulle kunna implementeras.¹⁷⁹

¹⁷⁵ AU, (2011), *Report of the Chairperson of the Commission on the Operationalization of the AU-led Regional Cooperation Initiative Against the Lord's Resistance Army*, Peace and Security Council 299th Meeting, Addis Ababa, Ethiopia, 22 November 2011, sid.1, <http://www.au.int/fr/sites/default/files/299th%20PSC%20Report%20eng.pdf>, 2012-01-04

¹⁷⁶ AU, (2010), *Assembly/AU/Dec.294(XV)para.21*, ASSEMBLY OF THE UNION Fifteenth Ordinary Session, 25 July - 27 July 2010, Kampala, Uganda, http://www.au.int/en/sites/default/files/ASSEMBLY_EN_25_27_July_2010_BCP_ASSEMBLY_OF_THE_AFRICAN_UNION_Fifteenth_Ordinary_Session.pdf, 2012-01-04

¹⁷⁷ AU, (2010), *Communique de Presse sur la Reunion Regionale Ministerielle sur l'Armee de Resistance du Seigneur (LRA) tenue à Bangui, en Republique Centrafricaine (RCA), Les 13 et 14 Octobre 2010*, [http://www.africa-union.org/root/ar/index/Communique%20 Fr_%20-%20Ministerial%20Meeting%20on%20LRA.pdf](http://www.africa-union.org/root/ar/index/Communique%20Fr_%20-%20Ministerial%20Meeting%20on%20LRA.pdf), 2012-01-04

¹⁷⁸ AU, (2011), *Assembly/AU/Dec.369 (XVII)para.21*, ASSEMBLY OF THE UNION Seventeenth Ordinary Session, 30 June - 1 July 2011, Malabo, EQUATORIAL GUINEA, [http://www.au.int/en/sites/default/files/Assembly_AU_Dec_363-390_\(XVII\)_E.pdf](http://www.au.int/en/sites/default/files/Assembly_AU_Dec_363-390_(XVII)_E.pdf), 2012-01-04

¹⁷⁹ AU, (2011), *Press statement*, PEACE AND SECURITY COUNCIL 295TH MEETING 27 SEPTEMBER 2011 ADDIS ABABA, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/F_R_327.pdf, 2012-01-04

4.1 Strategi, implementering och ledningsstruktur

Den 22 november 2011 möttes AU:s freds- och säkerhetsråd i Addis Abeba och beslutade om hur det AU-ledda initiativet, the AU-led Regional Cooperation Initiative Against the Lord's Resistance Army (RCI-LRA) ska operationaliseras. Samtidigt beslutade AU att terroristklassa LRA och uppmuntrade FN:s säkerhetsråd att göra detsamma.¹⁸⁰ Implementeringen av RCI-LRA ska följa de riktlinjer som beskrivs i rapporten från AU-kommissionens ordförande.¹⁸¹

I rapporten framgår att RCI-LRA har som övergripande syfte att en gång för alla ta itu med problemet LRA genom att:

- Stärka berörda länders kapacitet att bemöta LRA
- Skapa möjligheter för en stabil region fri från LRA:s övergrepp genom politisk dialog, om möjligt inom ramen för fredsavtalet från Juba
- Underlätta för humanitära hjälpsändningar att nå de drabbade områdena.¹⁸²

Vidare definieras vilka åtaganden som krävs mer specifikt för att uppnå de ovan nämnda strategiska målsättningarna:

- Samordna och engagera strategiska och politiska aktiviteter i de berörda länderna inklusive initiativ från andra aktörer
- Förbättra den politiska och militära sammanhållningen mellan de berörda länderna och säkra ett hållbart politiskt engagemang
- Stödja kapacitetsuppbyggnad av de nationella enheterna som är engagerade i operationer mot LRA
- Mobilisera partners för att säkra koordinerat stöd speciellt inom områdena logistik, materiel, träning och ekonomiska resurser

¹⁸⁰ AU, (2011), *Communiqué*, Peace and Security Council 299th Meeting, Addis Ababa, Ethiopia, 22 November 2011, http://au.int/en/dp/ps/sites/default/files/299e%20CPS%20Communique%20LRA-eng-22-11-11_1.pdf, 2012-01-04

¹⁸¹ AU, (2011), *Communiqué*, Peace and Security Council 299th Meeting, Addis Ababa, Ethiopia, 22 November 2011, sid.1 para.5, http://au.int/en/dp/ps/sites/default/files/299e%20CPS%20Communique%20LRA-eng-22-11-11_1.pdf, 2012-01-04

¹⁸² AU, (2011), *Report of the Chairperson of the Commission on the Operationalization of the AU-led Regional Cooperation Initiative Against the Lord's Resistance Army*, Peace and Security Council 299th Meeting, Addis Ababa, Ethiopia, 22 November 2011, sid.4, paragraf 16

- Engagera FN:s säkerhetsråd för att, om nödvändigt, modifiera mandatet hos existerande FN-operationer så att dessa bättre kan stödja operationer mot LRA
- Främja och underlätta samordnade gränspatruller i de berörda länderna liksom informationsdelning
- Arbeta med FN:s operationer i fält för att förbättra koordinering, informationsdelning och spridningen av resurser till områden där civila är som mest utsatta
- Befrämja förbättringar av kommunikationsmöjligheter i de berörda områdena genom att bygga upp infrastruktur för mobiltelefoni och radio
- Understödja program för psykologiska operationer för att uppmuntra avhopp från LRA liksom implementering av strategier för demobilisering och återintegrering av ex-kombattanter
- Bistå i mobiliseringen av bistånd till den berörda befolkningen och andra behövande grupper
- Bidra till förbättring och institutionalisering av civil-militär samverkan inbegripande eskort av humanitära konvojer
- Medverka till mobilisering av stöd till satsningar på återuppbyggnad i LRA-drabbade områden
- Säkerställa integrering av skydd av civila i alla militära och säkerhetsrelaterade aktiviteter.¹⁸³

För att kunna utföra uppgifterna som beskrivits ovan så ska ledningsstrukturerna för RCI-LRA innehålla följande komponenter¹⁸⁴:

- The Joint Coordination Mechanism (JCM) – ad hoc struktur för att koordinera alla politiska och strategiska aktiviteter
- The Regional Task Force (RTF) – bestående av trupp från CAR:s, DRK:s, Sydsudans och Ugandas nationella arméer under operativ ledning av RTF:s befälhavare
- The Joint Operations Centre (JOC) – den del av RTF som ansvarar för gemensam planering och övervakning av operationen.¹⁸⁵

¹⁸³ AU, (2011), *Report of the Chairperson of the Commission on the Operationalization of the AU-led Regional Cooperation Initiative Against the Lord's Resistance Army*, Peace and Security Council 299th Meeting, Addis Ababa, Ethiopia, 22 November 2011, sid.4-5, paragraf 17

¹⁸⁴ Se ”Annex A – Ledningsstruktur för AU:s operation” för en ingående beskrivning av komponenterna.

De regionala organisationernas (REC) militära komponenter som utgör *African Standby Force* (ASF) kommer inte att användas i operationen.¹⁸⁶ Detta trots att det är tänkt att ASF ska aktiveras då AU väljer att ingripa militärt.¹⁸⁷ I nuläget tycks det inte heller finnas några planer på att den i CAR stationerade ECCAS¹⁸⁸-ledda fredsfrämjande insatsen *Mission de Consolidation de la Paix en Centrafrique* (MICOPAX) ska delta i operationen.¹⁸⁹ AU ska uppstå resurser för att finansiera JCM, RTF, JOC och högkvarteren, alla andra behov och kostnader faller på de medverkande länderna. Stöd från partners ska koordineras av AU-kommissionen vilket dock inte utesluter bilaterala arrangemang mellan de berörda länderna och deras partners.¹⁹⁰

Den 23 november 2011 utnämnde AU-kommissionens ordförande Francisco Madeira till AU:s särskilda sändebud för LRA. Utnämningen är ett led i implementeringen av RCI-LRA. Det särskilda sändebudet har till uppgift att tillsammans med de berörda länderna koordinera operationen strategiskt och politiskt. Vidare ska han mobilisera resurser för att bistå LRA:s offer och återuppbygga drabbade samhällen. Tillsammans med bilaterala och multilaterala partners ska han bidra till att få ett slut på LRA:s övergrepp.¹⁹¹ I början av januari 2012 genomförde Madeira tillsammans med FN:s generalsekreterares särskilda representant för Centralafrika, Abou Moussa, en resa till de berörda länderna i syfte att tillsammans med nationella myndigheter och internationella aktörer

¹⁸⁵ AU, (2011), *Report of the Chairperson of the Commission on the Operationalization of the AU-led Regional Cooperation Initiative Against the Lord's Resistance Army*, Peace and Security Council 299th Meeting, Addis Ababa, Ethiopia, 22 November 2011, sid.5, paragraf 18

¹⁸⁶ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.13

¹⁸⁷ För en beskrivning av de respektive regionala organisationernas kapacitet se följande rapporter: Derblom Markus & Hull Cecilia, (2009), *Abandoning Frontline Trenches? Capabilities for Peace and Security in the SADC Region*, FOI, Stockholm; Elowson Camilla & MacDermott Justin, (2010), *ECOWAS Capabilities in Peace and Security. A scoping study of progress and challenges*, FOI, Stockholm; Hull Cecilia, Skeppström Emma & Sörenson Karl, (2011), *Patchwork for Peace? Capabilities for Peace and Security in Eastern Africa*, FOI, Stockholm; Sörenson Karl & Damidez Nima, (2010), *To Have and Have Not. A Study on the North African Regional Capability*, FOI, Stockholm; Elowson Camilla & Hull Wiklund Cecilia, (2011), *ECCAS Capabilities in Peace and Security A scoping study on progress and challenges*, FOI, Stockholm

¹⁸⁸ Economic Community of Central African States (ECCAS)

¹⁸⁹ Epostkorrespondens, Officer MICOPAX, Bangui, 2011-11-28

¹⁹⁰ AU, (2011), *Report of the Chairperson of the Commission on the Operationalization of the AU-led Regional Cooperation Initiative Against the Lord's Resistance Army*, Peace and Security Council 299th Meeting, Addis Ababa, Ethiopia, 22 November 2011, sid.5, paragraf 19

¹⁹¹ AU, Communiqué, *The African Union appoints a special envoy on the Lord's Resistance Army (LRA) issue*, 2011-11-23 http://au.int/en/sites/default/files/communique%20-%20LRA%20_eng_-23-11-11.pdf, 2011-11-28

skynda på implementeringen av RCI-LRA.¹⁹² I mars 2012 förväntas styrkorna vara operationella.¹⁹³

En viss skepsis har riktats mot AU:s möjligheter att implementera initiativet då organisationen till stor del saknar påtryckningsmedel för att ena länderna i regionen vilket gör att initiativet på politisk/strategisk nivå är beroende av de enskilda ländernas vilja att samarbeta.¹⁹⁴ Även AU:s begränsade kapacitet att verkställa en så pass omfattande operation har ifrågasatts då organisationen är beroende av stöd utifrån och det finns ett glapp mellan vad givarna kan tänka sig att bidra med och vad regeringarna i regionen efterfrågar.¹⁹⁵ AU har haft svårigheter att få kraven från sin huvudfinansiär EU förenliga med önskemålen från medlemsstaterna, då uppfattningarna om hur en intervention bör se ut skiljer sig åt. Länderna i regionen ser AU:s initiativ som en möjlighet att få militärt stöd och bygga upp sina arméer vilket EU inte har något intresse av att bidra till såvida inte frågor som rör demokratisk kontroll av de väpnade styrkorna tydligare integreras i initiativet.¹⁹⁶ Ytterligare stöd till AU är dock nödvändigt för att initiativet ska kunna implementeras och i dagsläget är det oklart under vilket mandat en AU-operation skulle utföras.¹⁹⁷ I början av januari 2012 fanns det inget FN-mandat för operationen även om säkerhetsrådet redan tidigare har fördömt LRA:s agerande.¹⁹⁸ Oklarheterna kring inom vilket juridiskt ramverk en operation skulle ske är också en av anledningarna till att EU har varit motvilliga till att hjälpa till att finansiera den militära delen av operationen.¹⁹⁹

¹⁹² AU, (2012), Press Release, *Joint African Union United Nations Mission to the countries affected by the Lord's Resistance Army (LRA)*, 2012-01-03, http://www.au.int/en/dp/ps/sites/default/files/Communique%20LRA%203%20Janvier%20_Eng%20_0.pdf, 2012-01-05

¹⁹³ Radio Ndeke Luka, *Bientôt des forces régionales tripartites contre la LRA*, 2012-01-04, <http://www.radiondekeluka.org/securite/item/6838-bient%C3%B4t-des-forces-r%C3%A9gionales-tripartites-contre-la-lra>, 2012-01-05

¹⁹⁴ Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06

¹⁹⁵ Telefonintervju, Paul Ronan, Director of Advocacy Resolve, 2011-12-01

¹⁹⁶ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.13

¹⁹⁷ Telefonintervju, amerikansk diplomat, Bangui, CAR, 2011-12-15

¹⁹⁸ UNSC, (2011), *Security Council Demands Immediate Halt to All Attacks by Lord's Resistance Army In Central Africa, Especially on Civilians, Insisting on Disarming Combatants*, 2011-11-14 <http://www.un.org/News/Press/docs/2011/sc10446.doc.htm>, 2012-01-12

¹⁹⁹ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.13

5 Världssamfundet – ett stöd i kampen mot LRA?

Under hösten 2011 hamnade LRA på den internationella agendan då både AU, FN och USA tog en rad beslut för att öka trycket mot rebellrörelsen och stödja de berörda länderna och den drabbade civilbefolkningen. Trots att LRA har varit i det internationella samfundets blickfång tidigare så är det första gången sedan Jubaprocessen som regionala och internationella aktörer beslutat att gemensamt engagera sig i frågan.

5.1 Internationella brottsmålsdomstolen

Den 13 oktober 2005 utfärdade internationella brottsmålsdomstolen en arresteringsorder för fem av LRA:s ledare. Dessa anklagas på flera punkter för brott mot mänskligheten och krigsbrott, vilka omfattar anklagelser om bland annat sexslaveri, våldtäkt, mord och tvångsrekrytering av barn.²⁰⁰ I slutet av 2011 var endast tre av dessa fem ledare fortfarande i livet.²⁰¹ Kritik har riktats mot att domstolen inte valde att utreda den ugandiska arméns förehavanden, vilken också har begått allvarliga övergrepp mot civila genom åren.²⁰² I Uganda har över 13 000 f.d. rebeller givits amnesti genom *2000 Amnesty Act* under vilken avhoppade LRA-soldater garanteras immunitet och återanpassning till det civila livet. Ugandas författningsdomstol har fastslagit att också tidigare rebelledare omfattas av amnesti.²⁰³ 2011 gavs en av LRA:s tidigare ledare, Thomas Kwoyelo amnesti trots att han var anklagad för krigsbrott på 53 punkter.²⁰⁴ Det var första gången en tidigare LRA-ledare ställts inför rätta i ugandisk domstol och är ett sätt för Uganda att visa att landet har kapacitet att ställa före detta LRA-ledare inför rätta, inklusive de tre som är efterlysta av internationella

²⁰⁰ International Criminal Court (ICC), *Warrant of Arrest unsealed against five LRA Commanders*, Press release, 2005-10-14, <http://www.icc-cpi.int/menus/icc/situations%20and%20cases/situations/situation%20icc%200204/related%20case/s/icc%200204%200105/press%20releases/warrant%20of%20arrest%20unsealed%20against%20five%20lra%20commanders?lan=en-GB>, 2012-01-05

²⁰¹ Vlassenroot Koen, (2011), Föreläsning, NAI/FOI 2011 Lecture Series on African Security, *Doing business out of war: The Ugandan Army and the LRA in the DRC*, 23 november 2011, SIDA, Stockholm

²⁰² Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2011-12-14

²⁰³ Africa Monitor, *Uganda rules that amnesty can't be denied to LRA leaders*, 2011-09-27, <http://www.csmonitor.com/World/Africa/Africa-Monitor/2011/0927/Uganda-rules-that-amnesty-can-t-be-denied-to-LRA-leaders>, 2012-01-05

²⁰⁴ Amnesty International, *Uganda's amnesty for LRA commander a 'setback' for justice*, 2011-09-23, <http://www.amnesty.org/en/news-and-updates/uganda%E2%80%99s-amnesty-lra-commander-%E2%80%98setback%E2%80%99-justice-2011-09-23>, 2012-01-05

brottsmålsdomstolen.²⁰⁵ Detta visar på problematiken kring internationella brottsmålsdomstolens arresteringsorder då den hamnar i konflikt med nationella amnestilagar. Arresteringsordern från 2005 har dessutom utpekats som en av de mest starkt bidragande orsakerna till att Jubaprocessen misslyckades.²⁰⁶ Om en militär aktion skulle leda till att en av de tre efterlysta ledarna dödas eller arresteras gör det faktum att de är efterlysta av internationella brottsmålsdomstolen att de kvarvarande ledarna har svaga incitament att lägga ner vapen eller avstå från att attackera civila.²⁰⁷

5.2 FN

FN är engagerat i kampen mot LRA på flera olika plan: genom de två fredfrämjande insatserna i DRK och Sydsudan, MONUSCO och UNMISS; genom *Bureau Intégré de l'Organisation des Nations Unies en Centrafrique* (BINUCA) i CAR; samt genom *United Nations Regional Office for Central Africa* (UNOCA). FN:s säkerhetsråd har diskuterat frågan och i början av november 2011 lämnade Generalsekreteraren över en rapport till FN:s säkerhetsråd i vilken han redogör för situationen i regionen, hur hotet från LRA ser ut samt hur regionala aktörer och FN har bemött detta.²⁰⁸

FN-missionen *Mission des Nations Unies en République Démocratique du Congo* (MONUC), som varit i DRK sedan 1999, bytte den 1 juli 2010 namn till MONUSCO genom säkerhetsrådets resolution 1925.²⁰⁹ Operationens nuvarande mandat sträcker sig till och med 30 juni 2012.²¹⁰ FN:s fredsbevarande styrka i DRK har bland annat till uppgift att skydda civila mot LRA och delar av styrkan har tillsammans med FARDC utfört ett antal operationer för att säkerställa detta.²¹¹ MONUSCO har också givits mandat att bedriva en kampanj för att uppmuntra avhopp från LRA och är engagerat i ett program för *disarmament, demobilization, repatriation, resettlement and reintegration* (DDRRR) inom

²⁰⁵ Cakaj Ledio, (2011), *Too Far from Home Demobilizing the Lord's Resistance Army*, February 2011

²⁰⁶ Se avsnitt 2.3.1 ovan

²⁰⁷ Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06

²⁰⁸ United Nations Security Council (UNSC), (2011), *Report of the Secretary-General on the Lord's Resistance Army-affected areas pursuant to Security Council press statement, S/2011/693*, 4 November 2011, <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/CAR%20S2011%20693.pdf>, 11-12-05

²⁰⁹ UNSC, (2010), S/RES/1925 (2010), http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1925%282010%29, 2012-01-07

²¹⁰ UNSC, (2011), S/RES/1991 (2011), http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1991%282011%29, 2012-01-07

²¹¹ UNSC, (2011), *Report of the Secretary-General on the Lord's Resistance Army-affected areas pursuant to Security Council press statement, S/2011/693*, 4 November 2011, sid.9

vilket ett hundratal före detta kombattanter från LRA har repatrierats.²¹² MONUSCO uppmanar via radio och flygblad LRA-anhängare att hoppa av och informerar om hur de i så fall kan få hjälp att återvända hem.²¹³ DDRRR kampanjen har varit relativt framgångsrik och omfattar i viss mån också CAR och Sydsudan. Däremot så finns det i nuläget inget regionalt program för f.d. kombattanter och avhoppare från LRA.²¹⁴

I och med att Sydsudan blev självständigt 9 juli 2011 efterträddes FN:s fredsinsats UNMIS av UNMISS genom säkerhetsrådets resolution 1996.²¹⁵ En del av UNMISS mandat omfattar att skydda civila mot LRA i drabbade områden i Sydsudan. Vidare samarbetar UNMISS med UPDF och *United Nations High Commissioner for Refugees* (UNHCR) för att ge medicinsk assistans till barn som räddats från LRA under militära operationer. FN-styrkorna samarbetar även med de ugandiska trupperna och sydsudanesisk polis för att repatriera avhoppare och personer som flytt från LRA.²¹⁶

I resolution 2031 beslutade FN:s säkerhetsråd i slutet av december 2011 att förlänga BINUCA:s mandat till och med 31 januari 2013. I resolutionen uttrycker också säkerhetsrådet sitt stöd för AU:s regionala initiativ.²¹⁷ BINUCA ligger under FN:s fredsbyggande kommission²¹⁸ som har till uppgift att stödja länder i efterkrigssituationer med återuppbyggnad. BINUCA har etablerat en arbetsgrupp som består av regeringsföreträdare, regionala organisationer och internationella aktörer i syfte att förbättra samverkan mellan dessa och underlätta informationsdelning.²¹⁹ Säkerhetsrådet har även givit BINUCA i uppgift att utreda anklagelser mot LRA om övergrepp mot civilbefolkningen i CAR.²²⁰

I mars 2011 invigdes UNOCA i Libreville, Gabon. Detta regionala kontor leds av FN:s Generalsekreterares särskilda representant för Centralafrika, Abou Moussa,

²¹² UNSC, (2011), *Report of the Secretary-General on the Lord's Resistance Army-affected areas pursuant to Security Council press statement*, S/2011/693, 4 November 2011, sid.9-10

²¹³ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.3

²¹⁴ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.17

²¹⁵ UNSC, (2011), S/RES/1996 (2011), http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1996%282011%29, 2012-01-07

²¹⁶ UNSC, (2011), *Report of the Secretary-General on the Lord's Resistance Army-affected areas pursuant to Security Council press statement*, S/2011/693, 4 November 2011, sid.11

²¹⁷ UNSC, (2011), S/RES/2031 (2011), <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N11/647/81/PDF/N1164781.pdf?OpenElement>, 2012-01-05

²¹⁸ United Nations Peacebuilding Commission (PBC)

²¹⁹ UNSC, (2011), *Report of the Secretary-General on the Lord's Resistance Army-affected areas pursuant to Security Council press statement*, S/2011/693, 4 November 2011, sid.11

²²⁰ Relief Web, *Security Council extends mandate of Peacebuilding Office in Central African Republic until 31 January 2013, unanimously adopting resolution 2031 (2011)*, 2011-12-21, <http://reliefweb.int/node/466543>, 2012-01-03

och har bland annat till uppgift att tillsammans med *United Nations Office to the African Union* (UNOAU) underlätta samarbetet mellan FN och AU kring frågor som rör LRA.²²¹ FN stöder aktivt AU:s regionala initiativ och Abou Moussa företog i början av 2012 en resa till de drabbade områdena tillsammans med AU:s särskilda representant för LRA.²²² Abou Moussa deltog även i ett möte i Bangui i början av december 2011 då *United Nations Standing Advisory Committee on Security Questions in Central Africa* (UNSAC)²²³ bland annat diskuterade problemet med LRA.²²⁴

I dagsläget har säkerhetsrådet inte givit något mandat för en militär intervention även om FN stöder AU:s regionala initiativ. De olika FN-insatser som pågår i regionen är i viss utsträckning engagerade i frågan och kan erbjuda ett visst skydd av befolkningen som lever i områden där LRA opererar. Dock är samarbetet mellan dessa olika insatser fortfarande begränsat och det finns inget gränsöverskridande program för att hantera f.d. rebeller som har hoppat av eller flytt från LRA.²²⁵ Det återstår att se om säkerhetsrådet kommer att ta ytterligare beslut i frågan och hur ett samarbete mellan AU:s militära operation och de pågående FN-insatserna i området kan komma att se ut.

5.3 USA

USA har under de senaste åren bistått Uganda med hundratals miljoner US\$ för att återuppbygga landets norra delar. Detta har främst skett inom ramen för den Ugandiska regeringens plan för återuppbyggnad av norra Uganda, PRDP.²²⁶ Under många år har USA även arbetat aktivt för att Ugandas regering ska finna

²²¹ UN, (2011), *Security Council Press Statement on United Nations Regional Office for Central Africa*, 2011-08-18, <http://www.un.org/News/Press/docs/2011/sc10364.doc.htm>, 2012-01-07

²²² AU, (2012), Press Release, *Joint African Union United Nations Mission to the countries affected by the Lord's Resistance Army (LRA)*, 2012-01-03, <http://www.au.int/en/dp/ps/sites/default/files/Communique%20LRA%203%20Janvier%20Eng%200.pdf>, 2012-01-05

²²³ Består av 11 medlemsstater som har till uppgift att främja regionalt samarbete i Centralafrika inom fred och säkerhet.

²²⁴ Radio Ndeke Luka, *Réunion à Bangui sur la sécurité en Afrique centrale*, 2011-12-04, <http://www.radiondekeluka.org/securite/item/6406-bangui-capitale-de-s%C3%A9curit%C3%A9-de-1%E2%80%99afrique-centrale>, 2012-01-08

²²⁵ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.19

²²⁶ US Government, (2010), *Strategy to Support the Disarmament of the Lord's Resistance Army*, 2010-11-24, Annex C, <http://www.smallarmssurveysudan.org/pdfs/facts-figures/armed-groups/southern-sudan/White-House-strategy-LRA.pdf>, 2012-01-05. Se avsnitt 3.1 för en kort beskrivning av PRDP

en lösning på konflikten med LRA.²²⁷ Redan 2001 terroristklassade president Bush LRA,²²⁸ och sedan 2008 har USA spenderat över 40 miljoner US\$ på logistiskt stöd, material och träning av arméerna i regionen för att stödja dem i kampen mot LRA.²²⁹ Under *Operation Lightning Thunder* bidrog som tidigare nämnts USA med logistiskt stöd och under många år har ett okänt antal amerikanska soldater varit stationerade i Uganda.²³⁰

2009 presenterade ett antal kongressledamöter det första utkastet till *Lord's Resistance Army Disarmament and Northern Uganda Recovery Act*. Den kräver att USA ska utveckla en regional strategi för att stödja multilaterala initiativ i syfte att skydda civilbefolkningen och eliminera hotet från LRA. Detta ska i sin tur bidra till stabilisering och fred i norra Uganda och andra områden där LRA är närvarande.²³¹ Året därpå röstades lagförslaget igenom i Senaten och Representanthuset och i maj 2010 godkändes det av president Barack Obama vilket då gjorde att förslaget vann laga kraft.²³² I november samma år presenterade presidenten en strategi för hur denna lag ska implementeras, i vilken det framgår att USA har fyra strategiska mål som syftar till att LRA inte längre ska utgöra ett hot varken mot civilbefolkningen eller den regionala stabiliteten.²³³

- Att öka skyddet för civila i regionen
- Att gripa eller avlägsna Joseph Kony och andra höga befälhavare från slagfältet
- Att aktivt uppmuntra avhopp från LRA och stödja DDR av kvarvarande kombattanter

²²⁷ US Government, (2010), *Strategy to Support the Disarmament of the Lord's Resistance Army*, 2010-11-24, sid.5-7, <http://www.smallarmssurveysudan.org/pdfs/facts-figures/armed-groups/southern-sudan/White-House-strategy-LRA.pdf>, 2012-01-05

²²⁸ Resolve, *State Sponsored Terrorist List and the LRA*, 2010-22-12, <http://www.theresolve.org/blog/archives/1554187955>, 2012-01-05

²²⁹ US State Department, *Press Statement Countering the Lord's Resistance Army*, 2011-10-14, <http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2011/10/175522.htm>, 2012-01-05

²³⁰ Schomerus Mareike, Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2011), 'Obama takes on the LRA', *Foreign Affairs*, 15 November 2011, <http://www.foreignaffairs.com/articles/136673/mareike-schomerus-tim-allen-and-koen-vlassenroot/obama-takes-on-the-lra?page=show>, 2012-01-06

²³¹ US Congress, (2009), S.1067 - *Lord's Resistance Army Disarmament and Northern Uganda Recovery Act of 2009*, <http://www.opencongress.org/bill/111-s1067/text>, 2011-11-29

²³² US Government, (2010), *LRA Disarmament and Northern Uganda Recovery Act of 2009*, PUBLIC LAW 111-172—MAY 24, 2010 124 STAT. 1209, <http://www.gpo.gov/fdsys/pkg/PLAW-111publ172/pdf/PLAW-111publ172.pdf>, 2012-01-06

²³³ US Government, (2010), *Strategy to Support the Disarmament of the Lord's Resistance Army*, 2010-11-24, sid.8, <http://www.smallarmssurveysudan.org/pdfs/facts-figures/armed-groups/southern-sudan/White-House-strategy-LRA.pdf>, 2012-01-05

- Att tillhandahålla humanitärt bistånd till drabbade områden.²³⁴

För att effektivt kunna implementera detta fastställs i dokumentet hur USA ska arbeta för att uppnå målen. Detta omfattar bland annat strategier för bilaterala, regionala och multilaterala samarbeten; hur dessa ska kopplas samman med pågående ansträngningar i regionen och de enskilda länderna; samt hur olika amerikanska organisationer och statliga myndigheter ska samordna sitt arbete.²³⁵

Vidare listas en rad prioriterade åtgärder som USA ska arbeta för i de drabbade områdena:

- Öka tillgängligheten till telekommunikation och förbättra infrastrukturen i området
- Öka möjligheten för humanitära organisationer, FN:s missioner och andra partners att röra sig i området
- Förbättra samordning mellan civila aktörer inklusive informationsdelning över landgränserna
- Förbättra samordning och samverkan mellan militära styrkor i området
- Öka möjligheterna för avhopp från LRA.²³⁶

Den 14 oktober 2011 tillkännagav Obama att USA ska skicka 100 militära rådgivare till de berörda länderna i Centralafrika som stöd i operationen mot LRA.²³⁷ Dessa rådgivare har till uppgift att förbättra informationsdelningen, stärka samordning och planering samt förbättra effektiviteten både i militära operationer och när det gäller skyddet av civila. Rådgivarna kommer inte att ha någon stridande funktion och tillåts endast använda våld i självförsvar.²³⁸ Ett mindre antal rådgivare kommer att arbeta i fält som stöd till de nationella arméerna medan majoriteten av dessa kommer att vara stationerade i Uganda där

²³⁴ US Government, (2010), *Strategy to Support the Disarmament of the Lord's Resistance Army*, 2010-11-24, sid.10-19, <http://www.smallarmssurveysudan.org/pdfs/facts-figures/armed-groups/southern-sudan/White-House-strategy-LRA.pdf>, 2012-01-05

²³⁵ US Government, (2010), *Strategy to Support the Disarmament of the Lord's Resistance Army*, 2010-11-24, sid.20-24, <http://www.smallarmssurveysudan.org/pdfs/facts-figures/armed-groups/southern-sudan/White-House-strategy-LRA.pdf>, 2012-01-05

²³⁶ US Government, (2010), *Strategy to Support the Disarmament of the Lord's Resistance Army*, 2010-11-24, sid.23-24, <http://www.smallarmssurveysudan.org/pdfs/facts-figures/armed-groups/southern-sudan/White-House-strategy-LRA.pdf>, 2012-01-05

²³⁷ US Government, (2011), *Letter from the President to the Speaker of the House of Representatives and the President Pro Tempore of the Senate Regarding the Lord's Resistance Army*, 2011-10-14 <http://m.whitehouse.gov/the-press-office/2011/10/14/letter-president-speaker-house-representatives-and-president-pro-tempore>, 2012-01-05

²³⁸ US State Department, *Press Statement Countering the Lord's Resistance Army*, 2011-10-14, <http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2011/10/175522.htm>, 2012-01-05

de kommer att ha en logistisk stödfunktion.²³⁹ I mitten av januari 2012 hade 30 soldater från USA:s specialstyrkor anlänt till Djemah och Obo i CAR där UPDF opererar. Amerikansk och ugandisk trupp var i början av 2012 även stationerad i Nzara, Sydsudan där Ugandas operativa högkvarter för kampen mot LRA ligger.²⁴⁰

USA:s har som en del av ett bredare program för reform av säkerhetssektorn i DRK tränat de kongolesiska arméstyrkorna, FARDC. En av USA tränad bataljon har stationerats i Dungu, DRK, där ett av de tilltänkta operativa högkvarteren för AU:s RTF ska ligga.²⁴¹ I början av november 2011 skänkte USA utrustning till de centralafrikanska styrkorna FACA och några veckor senare anlände amerikanska officerare i CAR för att utbilda UPDF och FACA som en del i Obamas strategi i kampen mot LRA.²⁴²

Utöver implementering av den militära delen av strategin har Obama även beslutat att USA ska bidra med ytterligare 102 miljoner US\$ till återuppbyggnaden av de norra delarna av Uganda och med 2 miljoner US\$ till rehabilitering av tidigare bortförda. Vidare ska USA bygga ut radio- och telefonkommunikationer i CAR, DRK och Sydsudan.²⁴³

Det finns en viss risk för att USA:s militära stöd inte är tillräckligt för att de dåligt tränade och ofta omotiverade nationella styrkorna i regionen ska kunna genomföra operationen och samtidigt garantera att civilbefolkningen skyddas från vedergällningsattacker.²⁴⁴ Vissa påminner om hur LRA utförde hämndaktioner mot civila efter *Operation Lightning Thunder* och kritiserar USA för att inte heller den här gången ha någon utarbetad strategi för att skydda befolkningen under och efter en militär operation.²⁴⁵ Religiösa ledare i norra

²³⁹ US State Department, *U.S. Efforts To Counter the Lord's Resistance Army*, 2011-12-07, <http://www.state.gov/p/af/rls/rm/2011/178501.htm>, 2012-01-05

²⁴⁰ Relief Web, *Lord's Resistance Army update*, 2012-01-23, <http://reliefweb.int/node/471974>, 2012-01-23

²⁴¹ Enough project, *Obama Administration Reports to Congress on LRA Efforts*, 2011-11-29, <http://www.enoughproject.org/blogs/obama-administration-reports-congress-lra-efforts>, 2012-01-05

²⁴² Radio Ndeke Luka, *Les FACA dotées par les USA contre la LRA*, 2011-11-09, <http://www.radiodekeluka.org/securite/item/6060-les-faca-dot%C3%A9es-par-les-usa-contre-la-lra>, 2011-11-29; Réseau des journalistes pour les Droits de l'homme-RCA, *Six officiers américains pour former les forces armées ougandaises et centrafricaines*, Bangui 15 Novembre, <http://reseaudesjournalistesrca.wordpress.com/2011/11/15/obo-six-officiers-americains-pour-former-les-forces-armees-ougandaises-et-centrafricaines/>, 2011-11-29

²⁴³ Enough project, *Obama Administration Reports to Congress on LRA Efforts*, 2011-11-29, <http://www.enoughproject.org/blogs/obama-administration-reports-congress-lra-efforts>, 2012-01-05

²⁴⁴ Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaproessen, 2011-12-06

²⁴⁵ Schomerus Mareike, Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2011), 'Obama takes on the LRA', *Foreign Affairs*, 15 November 2011, <http://www.foreignaffairs.com/articles/136673/mareike-schomerus-tim-allen-and-koen-vlassenroot/obama-takes-on-the-lra?page=show>, 2012-01-06

Uganda motsätter sig USA:s strategi att militärt försöka slå ut LRA då de befarar att detta endast kommer att leda till att konflikten eskalerar och ytterligare sprids i regionen. Istället förspråkar de att fredliga medel används för att få LRA att ge upp.²⁴⁶ Även om USA inte motsätter sig en fredlig lösning på konflikten tror de inte på en sådan då de anser att LRA:s ledarskikt har visat sig ovilliga att engagera sig i fredsförhandlingar.²⁴⁷

5.4 EU

EU har under en tid manat AU att hjälpa till att överbrygga politiska meningsskiljaktigheter och bygga konsensus mellan de berörda länderna och utveckla en gemensam strategi.²⁴⁸ I oktober 2011, under ett expertmöte inom ramen för EU-Afrikastrategins partnerskap för fred och säkerhet,²⁴⁹ beslutades att de två organisationerna ska fortsätta diskutera under vilka former EU skulle kunna stödja AU:s regionala initiativ.²⁵⁰ Dock är EU ovilliga att ge något militärt stöd till de nationella arméerna då frågor som rör demokratisk kontroll och rättstatsprincipen inte prioriteras av de berörda länderna.²⁵¹ EU:s motvilja beror på operationens oklara mandat; att det rör sig om en offensiv militär intervention; att AU inte har klargjort hur man ska garantera att de nationella arméerna respekterar mänskliga rättigheter; samt att det inte finns några mekanismer för ansvarsutkrävande.²⁵² EU är sedan 2005 engagerat i säkerhetssektorreform i DRK där unionen genom EUSEC RD Congo bistår kongolesiska myndigheter i reformen av FARDC för att förbättra kongolesiska arméns förmåga att skydda civilbefolkningen från övergrepp, inklusive övergrepp från regeringsstyrkorna själva.²⁵³ Dock så bidrar vissa av EU:s medlemsstater med bilateralt militärt stöd till regeringarna i regionen. Frankrike har under en lång tid givit militärt stöd till Centralafrikanska Republiken och i kampen mot LRA bistår de FACA genom

²⁴⁶ Allafrika.com, *ACHOLI Clergy Opposed to Military Action Against Kony*, 2011-11-12, <http://allafrica.com/stories/201111130058.html>, 2012-01-06

²⁴⁷ Telefonintervju, amerikansk diplomat, Bangui, CAR, 2011-12-15

²⁴⁸ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.12

²⁴⁹ För en beskrivning av EU:s gemensamma EU-Afrikastrategi och partnerskapet för fred och säkerhet se Elowson Camilla, (2009), *The Joint Africa-EU Strategy - A Study of the Peace and Security Partnership*, FOI, Stockholm

²⁵⁰ Europeafrica.net, *Partnership on Peace and Security – 13th Africa EU Joint Task Force Meeting*, 2011-10-31, <http://europafrica.net/2011/10/31/partnership-on-peace-and-security-13th-africa-eu-joint-task-force-meeting/>, 2012-01-07

²⁵¹ International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.13

²⁵² International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011, sid.13

²⁵³ EU EEAS, *EUSEC RD Congo*, <http://www.consilium.europa.eu/eeas/security-defence/eu-operations/eusec-rd-congo?lang=en>, 2012-01-12

logistiskt och materiellt stöd och i viss mån även träning av regeringssoldater.²⁵⁴ EU har istället valt att bistå AU:s särskilda sändebud för LRA och i slutet av november 2011 tog EU beslutet att göra tillgängligt 1,2 miljoner euro för att upprätta ett sekretariat för denne. Pengarna kommer från EU:s *Early Response Mechanism* som är en av delkomponenterna i EU:s stöd till afrikansk fred och säkerhet, *African Peace Facility (APF)*.²⁵⁵ Det återstår att se hur EU väljer att fortsatt stödja AU:s regionala initiativ.

²⁵⁴ Epostkorrespondens, fransk diplomat, Bangui, 2011-11-15

²⁵⁵ EU Delegation to the AU, (2011), *Appointment of African Union's Special Envoy on the LRA*, 2011-11-24, http://www.eeas.europa.eu/delegations/african_union/press_corner/all_news/news/2011/20111124_01_en.htm, 2011-11-28

6 Lärdomar och vägen framåt

Problemen i norra Uganda kvarstår trots att LRA numera främst utgör ett hot mot befolkningen i CAR, DRK och Sydsudan. Detta visar hur konflikten har en lokal och en regional dimension. Dessa är sammankopplade men bör också hanteras som två olika problem. Det förstnämnda kräver lösningar som främst handlar om att minska den politiska och ekonomiska marginaliseringen av befolkningen i norra Uganda och här kan det internationella samfundet påverka genom att utöva påtryckningar mot Museveni och ställa krav på reformer. Den ugandiska diasporan kan ha en konstruktiv roll i arbetet med att hitta en politisk lösning och fredsfördraget från Jubaprocessen kan fungera som utgångspunkt för hur problemen i norra Uganda kan bemötas. Som har nämnts tidigare är fredavtalet från Juba också det ramverk som AU vill använda sig av för att nå en politisk lösning på konflikten. Den regionala dimensionen av konflikten kräver andra lösningar som främst handlar om att hindra LRA från att (tvångs-) rekrytera nya soldater, operera och attackera civila i området. Här har AU i och med sitt regionala initiativ en viktig roll tillsammans med regeringarna i de berörda länderna. Bristen på kapacitet hos både AU och de nationella aktörerna gör att dessa är beroende av externt stöd vilket kräver ett starkt internationellt engagemang i frågan. Detta gäller särskilt i frågor som rör demokratisk kontroll av de väpnade styrkorna med tanke på att de nationella säkerhetsstyrkorna ofta själva gör sig skyldiga till övergrepp mot civilbefolkningen och kränker mänskliga rättigheter.

En militär aktion utan någon strategi för hur civilbefolkningen ska skyddas riskerar att än en gång leda till att våldet mot civila eskalerar. För att så långt som möjligt undvika att fler människor drabbas av LRA:s attacker och övergrepp från de nationella säkerhetsstyrkorna behöver det internationella samfundet tillsammans med AU och de berörda regeringarna utarbeta en plan för hur befolkningen ska garanteras skydd under den kommande militära interventionen. För att skydda civila på kort sikt krävs förmodligen närvaro av internationell fredsbevarande trupp då AU och de nationella säkerhetsstyrkorna har begränsad förmåga och kunskap för att klara det uppdraget. Att öka den internationella närvaron kan ske antingen genom ett nytt FN-mandat eller genom att MONUSCO och UNMISS förstärks. MICOPAX mandat, som i dagsläget inte omfattar de områden där LRA är aktiva, skulle även kunna ses över.

Utöver det stöd som USA, FN och EU redan ger skulle dessa aktörer kunna stärka AU:s och de berörda ländernas förmåga att planera för hur civila ska skyddas i militära operationer. Sverige kan genom EU fortsatt uppmuntra AU:s särskilda sändebud för LRA i arbetet med att integrera strategier för hur civila ska skyddas i de aviserade militära operationerna. Sverige och EU kan också stödja långsiktiga projekt som syftar till att stärka både kapacitet och demokratisk kontroll av de väpnade styrkorna i dessa länder. Stödet kan omfatta reform av säkerhetssektorn för att öka förmågan hos de nationella

säkerhetsstyrkorna. Det är viktigt att stöd till säkerhetssektorreform innehåller komponenter för att främja demokratisk kontroll av de väpnade styrkorna, detta för att förhindra att kapacitetsbyggandet leder till en ytterligare militarisering av dessa samhällen. Vidare kan Sverige, EU och andra internationella aktörer bidra till att stärka rättsstaten i de berörda länderna för att på så sätt göra det möjligt för befolkningen att utkräva ansvar i händelse av att de utsätts för övergrepp. Det är viktigt att ta tag i grundproblemet, nämligen att statsapparaten i dessa stater är så svag och dysfunktionell att regeringarna inte klarar av att skydda sin egen befolkning.

En av de bidragande orsakerna till att LRA kan röra sig relativt ostört i området är den bristande infrastrukturen och frånvaron av statliga institutioner. Detta gör att civilbefolkningen inte kan garanteras skydd och har ytterst begränsad möjlighet att värja sig mot attacker. Frånvaron av statliga institutioner och den svaga infrastrukturen bidrar också till LRA:s fortsatta existens då gruppen är beroende av att tvångsrekrytera och plundra för att överleva, den typen av terräng passar också LRA:s gerillataktik och gör att rebellerna kan hålla sig undan från de få säkerhetsstyrkor som finns i området. Vidare så har LRA rykte om sig att vara brutala och attackera civila vilket gör att befolkningen lever i ständig rädsla för attacker och flyr av rädsla för sådana. En möjlighet är att Sverige och EU tillsammans med USA och andra aktörer bidrar till att bygga upp infrastrukturen i området för att öka befolkningens möjligheter att utveckla och använda lokala system för *early warning* och på så vis öka deras utsikter att skydda sig själva. För att underlätta för humanitär hjälp att nå fram till de som tvingats på flykt eller på andra sätt har drabbats av LRA:s övergrepp är det också angeläget att förbättra infrastrukturen i området. Genom humanitärt bistånd till i regionen där LRA är aktiva kan Sverige och EU säkerställa att de som bäst behöver det nås av hjälpen.

Att öka närvaron i området är viktigt men lika betydelsefullt är det att samordna befintliga insatser. De pågående FN-operationerna skulle kunna få ett tydligare mandat att samarbeta över gränserna för att bättre koordinera sina insatser. Samarbetet mellan dessa insatser, de nationella säkerhetsstyrkorna, andra pågående militära och civila insatser i området samt lokala och regionala aktörer bör stärkas. I detta arbete kan AU:s särskilda sändebud för LRA ta en framträdande roll strategiskt men samarbetet måste också fungera ute i fält. Sverige och EU kan fortsatt stödja FN:s militära och civila insatser för att öka den internationella närvaron i områden där LRA är aktiva.

En ökad närvaro är viktig både för att garantera civilbefolkningen skydd och för att stoppa rekryteringen till LRA. Att strypa LRA:s rekryteringsbas genom att förbättra infrastrukturen och skyddet av civila kan vara ett effektivt sätt att minska rebellernas kapacitet att utföra attacker. Det är också viktigt att nå ut till befintliga kombattanter för att upplysa om möjligheter att hoppa av och återvända hem. LRA är idag försvagat vilket ger en möjlighet att underminera

rörelsen genom att uppmuntra avhopp. Detta är ett möjligt komplement eller alternativ till en militär eller politisk lösning på problemet med LRA.

De pågående DDRRR-insatserna måste koordineras bättre och det vore önskvärt att AU och FN utarbetar en regional strategi för ett sådant program. Då LRA idag utgörs av bortrövade och frivilliga soldater från alla länder i regionen så är en regional strategi för hur dessa ska få hjälp att återvända hem nödvändig. Världsbanken stöder ett regionalt DDR-projekt i Stora sjöregionen, the Transitional Demobilization and Reintegration Program (TDRP) som syftar till att stärka den regionala kapaciteten att desarmera, demobilisera och återintegrera ex-kombattanter.²⁵⁶ Sverige bör fortsätta ge stöd till detta program och uppmuntra EU att göra det samma. Vidare kan Sverige och EU finansiera lokala projekt som syftar till att återanpassa f.d. kombattanter till det civila livet.

Trots att kopplingen mellan LRA och hemlandet har försvagats under de senaste åren och att en lösning på konflikten i norra Uganda inte nödvändigtvis betyder en lösning på problemet LRA så finns det anledning att uppmärksamma norra Uganda då LRA diskuteras.

För det första är norra Uganda nyckeln till en potentiell politisk lösning på konflikten mellan LRA och Ugandas regering. Även om många är skeptiska till detta så bör en politisk lösning inte helt förkastas, speciellt inte med tanke på att AU nämner det som en av flera möjligheter i sin strategi.

För det andra kan en olöst konflikt i norr leda till att nya grupper tar till vapen vilket skulle ha en negativ påverkan på den regionala stabiliteten. Ett sätt att undvika detta är att Ugandas regering implementerar rekommendationerna från Jubaprocessen eftersom dessa ger en tydlig antydning om vilka lösningar som krävs för att ta itu med problemen i norra Uganda. De politiska problemen i Uganda och marginaliseringen av befolkningen i norr måste uppmärksammas av det internationella samfundet som inte kan fortsätta tolerera att Museveni använder konflikten med LRA som en ursäkt för att militarisera statsapparaten och förtrycka oppositionen. Det är viktigt att minnas att det var i en sådan miljö LRA uppstod. Att ge Museveni *carte blanche* att fortsätta ignorera de norra delarna av landet kan på sikt leda till nya konflikter, speciellt med tanke på det stora antal f.d. LRA-soldater som snabbt skulle kunna återmobiliseras. Sverige och EU kan utöva påtryckningar på Ugandas regering så att denna på allvar påbörjar en reformering av statsapparaten som ett led i landets demokratiseringsprocess. Detta vore önskvärt som motvikt till det i många fall ovillkorliga militära stöd Museveni får från andra aktörer.

²⁵⁶ The Transitional Demobilization and Reintegration Program, <http://tdrp.net/index.html>, 2012-01-25

7 Förkortningar

AFRICOM	American Africa Command
APF	African Peace Facility
ASF	African Standby Force
AU	Afrikanska Unionen
BINUCA	Bureau Intégré de l'Organisation des Nations Unies en Centrafrique
BBC	British Broadcasting Corporation
CAR	Centralafrikanska Republiken
DDR	Disarmament, Demobilization and Reintegration
DDRRR	Disarmament, Demobilisation, Repatriation, Resettlement and Reintegration
DPKO	Department of Peacekeeping Operations
DRK	Demokratiska Republiken Kongo
ECCAS	Economic Community of Central African States
EU	Europeiska Unionen
FACA	Forces Armées Centrafricaines
FARDC	Forces Armées de la République Démocratique du Congo
FN	Förenta Nationerna
HSMF	Holy Spirit Mobile Forces
ICC	International Criminal Court
JCM	Joint Coordination Mechanism
JOC	Joint Operations Centre
LRA	Lord's Resistance Army
MICOPAX	Mission de Consolidation de la Paix en Centrafrique
MONUC	Mission des Nations Unies en République Démocratique du Congo
MONUSCO	Mission des Nations Unies pour la Stabilisation en République Démocratique du Congo

NGO	Non-Governmental Agency
NRA	National Resistance Army
PBC	United Nations Peacebuilding Commission
PRDP	Peace, Recovery and Development Plan for Northern Uganda
RCI-LRA	AU-led Regional Cooperation Initiative against the Lord's Resistance Army
REC	Regional Economic Community
RTF	Regional Task Force
SPLA	Sudanese People's Liberation Army
SPLM	Sudan People's Liberation Movement
TDRP	Transitional Demobilization and Reintegration Program
UNHCR	United Nations High Commissioner for Refugees
UNLA	Uganda National Liberation Army
UNMIS	United Nations Mission in Sudan
UNMISS	United Nations Mission in the Republic of South Sudan
UNOAU	United Nations Office to the African Union
UNOCA	United Nations Regional Office for Central Africa
UNSAC	United Nations Standing Advisory Committee on Security Questions in Central Africa
UNSC	United Nations Security Council
UPDA	Uganda People's Democratic Army
UPDF	Ugandan People's Defence Forces

Referenser

Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2010), *The Lord's Resistance Army: myth and reality*, London: Zed Books

Atkinson Ronald R., (2010), *The Roots of Ethnicity: the origins of the Acholi of Uganda*, Fountain Publishers, Kampala

Boås Morten & Dunn Kevin C., (2007), *African Guerrillas Raging Against the Machine*, Lynne Rienner Publishers; London

Cakaj Ledio, (2010), *The Lord's Resistance Army of Today*, Enough project, November 2010, http://www.enoughproject.org/files/publications/lra_today.pdf, 2011-12-20

Cakaj Ledio, (2011), *Too Far from Home Demobilizing the Lord's Resistance Army*, February 2011, <http://www.enoughproject.org/files/Too%20Far%20From%20Home%20FINAL.pdf>, 2012-01-05

Derblom Markus & Hull Cecilia, (2009), *Abandoning Frontline Trenches? Capabilities for Peace and Security in the SADC Region*, FOI, Stockholm

Doom Ruddy & Vlassenroot Koen, (1999), 'Kony's Message: A New Koine? The Lord's Resistance Army In Northern Uganda', *African Affairs*, vol. 98, no. 390

Elowson Camilla, (2009), *The Joint Africa-EU Strategy - A Study of the Peace and Security Partnership*, FOI, Stockholm

Elowson Camilla & MacDermott Justin, (2010), *ECOWAS Capabilities in Peace and Security. A scoping study of progress and challenges*, FOI, Stockholm

Elowson Camilla & Hull Wiklund Cecilia, (2011), *ECCAS Capabilities in Peace and Security A scoping study on progress and challenges*, FOI, Stockholm

Finnström Sverker, (2006), 'Wars of the Past and War in the Present: The Lord's Resistance Movement/Army in Uganda', *Africa: Journal of the International African Institute*, vol. 76, no 2

Finnström Sverker, (2008), *Living with bad surroundings: war, history, and everyday moments in northern Uganda*, Duke University Press, Durham and London

Hull Cecilia, Skeppström Emma & Sörenson Karl, (2011), *Patchwork for Peace? Capabilities for Peace and Security in Eastern Africa*, FOI, Stockholm

Human Rights Watch, (2009), *The Christmas Massacres LRA attacks on Civilians in Northern Congo*, February 2009

http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/drc0209webwcover_1.pdf, 2011-11-30

Human Rights Watch, (2009), *“There is No Protection” Insecurity and Human Rights in Southern Sudan*, February 2009, http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/southsudan0209_webwcover.pdf, 2011-11-30

Human Rights Watch, (2010), *Trail of Death LRA Atrocities in Northeastern Congo*, March 2010, http://www.hrw.org/sites/default/files/reports/drc0310webwcover_0.pdf, 2011-11-30

International Crisis Group, (2004), *Northern Uganda: Understanding and Solving the Conflict*, Africa Report no.77, 14 April 2004, [http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/horn-of-africa/uganda/Northern%20Uganda%20Understanding%20and%20Solving%20the%20Conflict.pdf](http://www.crisisgroup.org/~/media/Files/africa/horn-of-africa/uganda/Northern%20Uganda%20Understanding%20and%20Solving%20the%20Conflict.pdf), 2011-12-16

International Crisis Group, (2007), *Northern Uganda: Seizing the Opportunity for Peace*, Africa Report No. 124. 26 April 2007, <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/horn-of-africa/uganda/Northern%20Uganda%20Seizing%20the%20Opportunity%20for%20Peace.pdf>, 2012-01-23

International Crisis Group, (2008), *Northern Uganda: The Road to Peace, with or without Kony*, Africa Report no. 146, 10 December 2008, <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/horn-of-africa/uganda/Northern%20Uganda%20The%20Road%20to%20Peace%20with%20or%20without%20Kony.pdf>, 2012-01-02

International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy Beyond Killing Kony*, Africa Report No. 157, 28 April 2010, <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/horn-of-africa/uganda/157%20LRA%20-%20A%20Regional%20Strategy%20beyond%20Killing%20Kony.pdf>, 2011-11-20

International Crisis Group, (2010), *LRA: A Regional Strategy beyond Killing Kony*, Podcast 6/5 2010, <http://www.crisisgroup.org/en/publication-type/podcasts/lra-a-regional-strategy-beyond-killing-kony.aspx>, 2011-12-20

International Crisis Group, (2010), *De Dangereuses Petites Pierres : les Diamants en République Centrafricaine*, Rapport Afrique de Crisis Group N°167, 16 Décembre 2010, <http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/central-africa/central-african-republic/French%20translations/167%20De%20dangereuses%20petites%20pierres%20->

[%20les%20diamants%20en%20R%C3%A9publique%20centrafricaine.pdf](#),
2012-01-03

International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Africa Report No.182, 17 November 2011,
[http://www.crisisgroup.org/~media/Files/africa/horn-of-africa/uganda/182%20The%20Lords%20Resistance%20Army%20-%20End%20Game.pdf](http://www.crisisgroup.org/~/media/Files/africa/horn-of-africa/uganda/182%20The%20Lords%20Resistance%20Army%20-%20End%20Game.pdf), 2011-12-01

International Crisis Group, (2011), *The Lord's Resistance Army: End Game?*, Podcast 28/11 2011, <http://www.crisisgroup.org/en/publication-type/podcasts/lra-end-game.aspx>

Lancaster Philip, Lacaille Guillaume & Cakaj Ledio, (2011), *Diagnostic Study of the Lord's Resistance Army*, International Working Group on Lord's Resistance Army, June 2011, http://www.tdrp.net/PDFs/LRA_DiagnosticStudy_1.pdf, 2012-01-20

Lomo Zachary & Hovil Lucy, (2004), *Behind the violence: the war in Northern Uganda*, ISS Monograph No 99 March 2004

Resolve, (2010), *From Promise to Peace: A Blueprint for President Obama's LRA Strategy*, September 2010,
https://salsa.democracynaction.org/o/2241/images/FINAL_From%20Promise%20to%20Peace_Resolve%20Publication.pdf, 2011-12-01

Schomerus Mareike, (2007), 'The Lord's Resistance Army in Sudan', *HSBA Working Paper* 8, Small Arms Survey,
<http://www.smallarmssurveysudan.org/pdfs/HSBA-SWP-8-LRA.pdf>, 2011-12-05

Schomerus Mareike, Allen Tim & Vlassenroot Koen, (2011), 'Obama takes on the LRA', *Foreign Affairs*, 15 November 2011,
<http://www.foreignaffairs.com/articles/136673/mareike-schomerus-tim-allen-and-koen-vlassenroot/obama-takes-on-the-lra?page=show>, 2012-01-06

Sudan Tribune, (2011), *LRA leaders scoff at US military intervention*, 22 October 2011, <http://www.sudantribune.com/LRA-leaders-scoff-at-US-military.40494>, 2012-01-23

Sudan Tribune, (2011), *LRA rebels accuse Uganda of being an 'army state' ahead of presidential polls*, 2011-02-07, <http://www.sudantribune.com/LRA-rebels-accuse-Ugandan-of-being.37898>, 2011-12-20

Sörenson Karl & Damidez Nima, (2010), *To Have and Have Not. A Study on the North African Regional Capability*, FOI, Stockholm

Van Acker Frank, (2004), 'Uganda and the Lord's Resistance Army: the New Order No One Ordered', *African Affairs*, vol. 103, no. 412

Vinci Anthony, (2009), 'The Lord's Resistance Army', i Vinci Anthony, (2009), *Armed Groups and the Balance of Power: The international relations of terrorists, warlords and insurgents*, Routledge; New York

Vlassenroot Koen, (2011), Föreläsning, NAI/FOI 2011 Lecture Series on African Security, *Doing business out of war: The Ugandan Army and the LRA in the DRC*, 23 november 2011, SIDA, Stockholm

Officiella dokument och uttalanden

AU, (2010) *Assembly/AU/Dec.294(XV)para.21*, ASSEMBLY OF THE UNION Fifteenth Ordinary Session, 25 July - 27 July 2010, Kampala, Uganda, http://www.au.int/en/sites/default/files/ASSEMBLY_EN_25_27_July_2010_BC_P_ASSEMBLY_OF_THE_AFRICAN_UNION_Fifteenth_Ordinary_Session.pdf, 2012-01-04

AU, (2011), *Assembly/AU/Dec.369 (XVII)21*, ASSEMBLY OF THE UNION Seventeenth Ordinary Session, 30 June - 1 July 2011, Malabo, EQUATORIAL GUINEA, , [http://www.au.int/en/sites/default/files/Assembly_AU_Dec_363-390_\(XVII\)_E.pdf](http://www.au.int/en/sites/default/files/Assembly_AU_Dec_363-390_(XVII)_E.pdf), 2012-01-04

AU, (2010), *Communiqué de Presse sur la Reunion Regionale Ministerielle sur l'Armee de Resistance du Seigneur (LRA) tenue à Bangui, en Republique Centrafricaine (RCA), Les 13 et 14 Octobre 2010*, http://www.africa-union.org/root/ar/index/Communique%20_Fr_%20-%20Ministerial%20Meeting%20on%20LRA.pdf, 2012-01-04

AU, (2011), *Communiqué*, Peace and Security Council 299th Meeting, Addis Ababa, Ethiopia, 22 November 2011, http://au.int/en/dp/ps/sites/default/files/299e%20CPS%20Communique%20LRA-eng-22-11-11_1.pdf, 2012-01-04

AU, (2012), Press Release, *Joint African Union United Nations Mission to the countries affected by the Lord's Resistance Army (LRA)*, 2012-01-03, http://www.au.int/en/dp/ps/sites/default/files/Communique%20LRA%203%20Janvier%20_Eng%20_0.pdf, 2012-01-05

AU, (2011), *Press statement*, PEACE AND SECURITY COUNCIL 295TH MEETING 27 SEPTEMBER 2011 ADDIS ABABA, http://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/F_R_327.pdf, 2012-01-04

AU, (2011), *Report of the Chairperson of the Commission on the Operationalization of the AU-led Regional Cooperation Initiative Against the Lord's Resistance Army*, Peace and Security Council 299th Meeting, Addis Ababa, Ethiopia, 22 November 2011, sid.1, <http://www.au.int/fr/sites/default/files/299th%20PSC%20Report%20eng.pdf>, 2012-01-04

EU, (2011), Delegation to the AU, *Appointment of African Union's Special Envoy on the LRA*, 2011-11-24,
[http://www.eeas.europa.eu/delegations/african union/press corner/all news/news/2011/20111124_01_en.htm](http://www.eeas.europa.eu/delegations/african%20union/press%20corner/all%20news/news/2011/20111124_01_en.htm), 2011-11-28

Ugandan Government, (2007), *Peace, Recovery and Development Plan for Northern Uganda*, September 2007
http://www.beyondjuba.org/policy_documents/Ug.PRDp.pdf, 2012-01-05

UNSC, (2011), *Final report of the Group of Experts on the DRC submitted in accordance with paragraph 5 of Security Council resolution 1952 (2010)*, S/2011/738, 2 December 2011,
http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/2011/738, 2012-01-20

UNSC, (2011), *Report of the Secretary-General on the Lord's Resistance Army-affected areas pursuant to Security Council press statement, S/2011/693*, 4 November 2011, <http://www.securitycouncilreport.org/atf/cf/%7B65BFCF9B-6D27-4E9C-8CD3-CF6E4FF96FF9%7D/CAR%20S2011%20693.pdf>, 11-12-05

UNSC, (2010), S/RES/1925 (2010),
http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1925%282010%29, 2012-01-07

UNSC, (2011), S/RES/1991 (2011),
http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1991%282011%29, 2012-01-07

UNSC, (2011), S/RES/1996 (2011),
http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=S/RES/1996%282011%29, 2012-01-07

UNSC, (2011), S/RES/2031 (2011), <http://daccess-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N11/647/81/PDF/N1164781.pdf?OpenElement>, 12-01-05

UNSC, (2011), *Security Council Demands Immediate Halt to All Attacks by Lord's Resistance Army In Central Africa, Especially on Civilians, Insisting on Disarming Combatants*, 2011-11-14

<http://www.un.org/News/Press/docs/2011/sc10446.doc.htm>, 2012-01-12

UNSC, (2011), *Security Council Press Statement on Lord's Resistance Army*, SC/10335

AFR/2215, 11-07-21,
<http://www.un.org/News/Press/docs/2011/sc10335.doc.htm>, 2011-12-05

UNSC, (2011), *Security Council Press Statement on United Nations Regional Office for Central Africa*, 2011-08-18,
<http://www.un.org/News/Press/docs/2011/sc10364.doc.htm>, 2012-01-07

US Congress, (2009), S.1067 - *Lord's Resistance Army Disarmament and Northern Uganda Recovery Act of 2009*, <http://www.opencongress.org/bill/111-s1067/text>, 2011-11-29

US Government, (2011), *Letter from the President to the Speaker of the House of Representatives and the President Pro Tempore of the Senate Regarding the Lord's Resistance Army*, 2011-10-14 <http://m.whitehouse.gov/the-press-office/2011/10/14/letter-president-speaker-house-representatives-and-president-pro-tempore>, 2012-01-05

US Government, (2010), *LRA Disarmament and Northern Uganda Recovery Act of 2009*, PUBLIC LAW 111-172—MAY 24, 2010 124 STAT. 1209, <http://www.gpo.gov/fdsys/pkg/PLAW-111publ172/pdf/PLAW-111publ172.pdf>, 2012-01-06

US Government, (2010), *Strategy to Support the Disarmament of the Lord's Resistance Army*, 2010-11-24, <http://www.smallarmssurveysudan.org/pdfs/facts-figures/armed-groups/southern-sudan/White-House-strategy-LRA.pdf>, 2012-01-05

Websidor

Africa Monitor, *Uganda rules that amnesty can't be denied to LRA leaders*, 2011-09-27, <http://www.csmonitor.com/World/Africa/Africa-Monitor/2011/0927/Uganda-rules-that-amnesty-can-t-be-denied-to-LRA-leaders>, 2012-01-05

Afrik.com, *Union Africaine / Point de presse du porte-parole du Quai' d'Orsay*, 2011-11-24, <http://www.afrik.com/communiqu4379.html>, 2011-11-29

Allafrica.com, *ACHOLI Clergy Opposed to Military Action Against Kony*, 2011-11-12, <http://allafrica.com/stories/201111130058.html>, 2012-01-06

Amnesty International, *Uganda's amnesty for LRA commander a 'setback' for justice*, 2011-09-23, <http://www.amnesty.org/en/news-and-updates/uganda%E2%80%99s-amnesty-lra-commander-%E2%80%98setback%E2%80%99-justice-2011-09-23>, 2012-01-05

Diplomatie Francaise, *Soutien de la France à la République Centrafricaine dans la lutte contre les rebelles de l'Armée de Résistance du Seigneur*, 2011-10-13, http://www.diplomatie.gouv.fr/fr/pays-zones-geo_833/republique-centrafricaine_354/france-republique-centrafricaine_1216/evenements_19300/soutien-france-republique-centrafricaine-dans-lutte-contre-les-rebelles-armee-resistance-du-seigneur-13.10.11_96011.html, 2011-11-29

Enough project, *The LRA in Congo: U.N. Experts Offer New Details*, 2012-01-06, <http://www.enoughproject.org/blogs/lra-congo-un-experts-offer-new-details>, 2012-01-06

Enough project, *Obama Administration Reports to Congress on LRA Efforts*, 2011-11-29, <http://www.enoughproject.org/blogs/obama-administration-reports-congress-lra-efforts>, 2012-01-05

EU EEAS, *EUSEC RD Congo*, <http://www.consilium.europa.eu/eeas/security-defence/eu-operations/eusec-rd-congo?lang=en>, 2012-01-12

Europeafrica.net, *Partnership on Peace and Security – 13th Africa EU Joint Task Force Meeting*, 2011-10-31, <http://europafrica.net/2011/10/31/partnership-on-peace-and-security-13th-africa-eu-joint-task-force-meeting/>, 2012-01-07

Gulu Walk <http://www.guluwalk.com/>, 2011-12-01

International Criminal Court, <http://www.icc-cpi.int/Menus/ICC/Situations+and+Cases/Situations/Situation+ICC+0204/Related+Cases/ICC+0204+0105/Uganda.htm> , 2011-12-01

Invisible Children <http://www.invisiblechildren.com/homepage>, 2011-12-01

LRA Crisis Tracker, *Timeline*, <http://lracrisistracker.theresolve.org/>, 2012-01-04

Radio Ndeke Luka, *Bientôt des forces régionales tripartites contre la LRA*, 2012-01-04, <http://www.radiondekeluka.org/securite/item/6838-bient%C3%B4t-des-forces-r%C3%A9gionales-tripartites-contre-la-lra>, 2012-01-05

Radio Ndeke Luka, *La lutte contre la LRA, Juba pour le déploiement de 5000 soldats*, 2012-01-05 <http://www.radiondekeluka.org/securite/item/6854-la-lutte-contre-la-lra-juba-pour-le-d%C3%A9ploiement-de-5000-soldats>, 2012-01-05

Radio Ndeke Luka, *Réunion à Bangui sur la sécurité en Afrique centrale*, 2011-12-04, <http://www.radiondekeluka.org/securite/item/6406-bangui-capitale-de-s%C3%A9curit%C3%A9-de-l%E2%80%99afrique-centrale>, 2012-01-08

Relief Web, *Security Council extends mandate of Peacebuilding Office in Central African Republic until 31 January 2013, unanimously adopting resolution 2031 (2011)*, 2011-12-21, <http://reliefweb.int/node/466543>, 2012-01-03

Relief Web, *Lord's Resistance Army update*, 2012-01-23, <http://reliefweb.int/node/471974>, 2012-01-23

Resolve <http://www.theresolve.org/>, 2011-12-01

Resolve, *LRA Disarmament and Northern Uganda Recovery Act of 2009*, <http://www.theresolve.org/lra-disarmament-and-northern-uganda-recovery-act-of-2009>, 2012-01-05

Resolve, *LRA prominent in new mandate for Congo peacekeepers*, 2011-06-29, <http://www.theresolve.org/blog/archives/3071029281>, 2012-01-04

Resolve, *State Sponsored Terrorist List and the LRA*, 2010-22-12, <http://www.theresolve.org/blog/archives/1554187955>, 2012-01-05

Réseau des journalistes pour les Droits de l'homme-RCA, *Six officiers américains pour former les forces armées ougandaises et centrafricaines*, Bangui 15 Novembre, <http://reseaudesjournalistesrca.wordpress.com/2011/11/15/obo-six-officiers-americains-pour-former-les-forces-armees-ougandaises-et-centrafricaines/>, 2011-11-29

Transitional Demobilization and Reintegration Program, <http://tdrp.net/index.html>, 2012-01-25

US State Department, *Countering the Lord's Resistance Army*, 2011-10-14, <http://www.state.gov/r/pa/prs/ps/2011/10/175522.htm>, 2012-01-05

US State Department Humanitarian Information Unit, *Lord's Resistance Army: Reported Attacks (Dec 2009 - May 2010), Displacement, and Peacekeeper*, June 17 2010 UH2 6-10 STATE (HIU), https://hiu.state.gov/Products/CentralAfrica_LordsResistanceArmy_2010Jun17_HIU_U192.pdf, 2012-01-12

US State Department, *U.S. Efforts To Counter the Lord's Resistance Army*, 2011-12-07, <http://www.state.gov/p/af/rls/rm/2011/178501.htm>, 2012-01-05

Intervjuer och e-postkorrespondens

Epostkorrespondens, fransk diplomat, Bangui, 2011-11-15

Epostkorrespondens, Officer MICOPAX, Bangui 2011-11-28

Telefonintervju, amerikansk diplomat, Bangui, CAR, 2011-12-15

Intervju, FN-diplomat, Bangui, 2011-10-12

Intervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, Uppsala, 2011-12-14

Telefonintervju, f.d. FN-diplomat involverad i Jubaprocessen, 2011-12-06

Telefonintervju, Paul Ronan, Director of Advocacy Resolve, 2011-12-01

Telefonintervju, Sverker Finnström, Docent i Kulturanthropologi, 2012-01-23

Annex A – Ledningsstruktur för AU:s operation

The Joint Coordination Mechanism (JCM)

JCM är den strategiska komponenten av initiativet där alla politiska och strategiska beslut ska koordineras. JCM består av försvarsministrarna från de berörda länderna och leds av AU:s Kommissionär för fred och säkerhet.²⁵⁷ JCM ska på ad hoc basis koordinera AU:s och de berörda ländernas insatser för att stärka politisk och militär koherens genom att samordna alla involverade aktörers aktiviteter inom området. Vidare ska komponenten säkerställa den regionala förmågan att uppnå målen för operationen. JCM ska också samordna kapacitetsuppbyggnad för de operativa enheterna i syfte att öka interoperabilitet och samverkan. JCM:s sekretariat ska ha sitt säte i Bangui, CAR och samordnas av AU:s särskilda sändebud för LRA vars uppgift är att stå för den övergripande politiska och strategiska samordningen av operationen.

The Regional Task Force (RTF)

RTF består av trupp från de berörda ländernas nationella arméer med både taktiska stridsenheter och stödenheter under ledning av RTF:s befälhavare. Högkvarteret ska ligga i Yambio i Sydsudan och bemannas av trettio officerare och ett antal civila experter. Högkvarteret ska även utse fyra sambandsofficerare som ska stationeras i *Joint Intelligence and Operations centre (JIOC)* med säte Dungu, DRK där också ett av de operativa högkvarteren ska vara placerat. Ytterligare två operativa högkvarter ska upprättas i Nzara, Sydsudan och i Obo, CAR.

The Joint Operations Centre (JOC)

JOC är en del av RTF och kommer att ligga i högkvarteret i Yambio, Sydsudan. Trettio officerare har till uppgift att under RTF:s befälhavare ansvara för integrerad planering och övervakning av operationen.

²⁵⁷ Ramtane Lamamra är i dagsläget AU:s Kommissionär för fred och säkerhet.